



Ettevõtlusnädalal külastati Kõrgessaare osavalla ettevõtteid

Vallavalitsuse, arenduskeskuse, Hiidlaste Koostöökogu ja Töötukassa esindajad jätkavad Hiiumaa ettevõtete külastamist, et kuulda vahetult ettevõtjate muredest, rõõmudest ja tulevikuplaanidest. Kõrgessaares külastati 3. oktoobril nelja ettevõtet, et vaadata kuidas neil läheb.

Esimesena väisati OÜd Mahe Hiid Villamaal, kus külastajaid võtsid vastu Lembit Lühijärv ja Indrek Kimber. Mahe Hiid tegeleb veisekasvatusega. Hetkel on nende karjas koos vasikatega 110-120 isendit, kuid Lühijärvi sõnul on kevadeks loomi poole rohkem. Veised, mida Lühijärv kasvatatakse, on Prantsuse tõugu limusiini.

Veise embrüod USAst

Eestis kasvatatud veiste liha pole üldiselt piisavalt hea kvaliteediga, et sellest restoranis steiki valmistada, seetõttu tellivad toidlustusasutused oma liha näiteks Argentiinast ja Uus-Meremaa. Lühijärvi on aga kavas kasvatada piisavalt hea kvaliteediga veiseid, et nende liha saaks pakuda ka restoranidele.

Selle kõige toimimine on korralik teadus. Lühijärv tellib USAst sobivat tõugu veise embrüod, mis transportitakse Eestisse vedellämmastikus. Seejärel siirdatakse need Hiiumaal. Embrüote siirdamine on vajalik, sest kvaliteetse liha saamiseks sobilik tõug on ise kehv poegija. Limusiini tõugu veised saavad aga poegimiseks iseseisvalt hästi hakkama ja on vastupidavad.

„Kui ajada taga kvaliteeti ja nišši, siis on turg taga. Meil oli eos plaan turule siseneda lihaga, mida Eestis ei pakuta – lihtsam on olla pioneer, kui kellegagi konkureerida,“ rääkis Lühijärv.

Idealis soovib Lühijärv, et tema põhikarjas oleks 250 looma ja iga aasta võiks müügiks minna 80-100 isendit. Selleni jõudmine võtab mõned aastad aega.

Kui Lühijärv veiste kasvatamist alustas, lõi teda pahviks avastus, et tänapäeval on võimalus juba enne embrüo siirdamist kromosoomide analüüsi põhjal teada saada, kas tuleb pullvõi lehmvasikas.

Huvitav lugu on ka ettevõtte Mahe Hiid nimega, mis sai tegutsemise alguses valitud. Embrüode siirdamise tõttu ei kvalifitseeru Lühijärv veised siiski mahedaks.

Iluteenuste pakkujatel kliente jagub

Järgmisena külastati Kõrgessaare vaba aja keskuses asuvat ilustuudiot Susumi, mis koondab



Foto: Kärolyn Kivistik

nelja naist, kes pakuvad juuksuri, pediküüri, maniküüri, kulmu- ja ripsmetehniku teenuseid. Varrasemalt tegutses Susumi Kõrgessaare kaupluse ruumides.

Küünetehnik Annika Vannase sõnul tekkis neil mõte ühiselt tegutsema hakata juba mitu aastat tagasi, aga siis tuli koroonaperiood. „Eelmise aasta lõpus istusime tüdrukutega maha ja otsustasime asja ikkagi ära teha,“ rääkis Vannas. Selle aasta suve hakul avaski ilusalong uutes ruumides uksed.

Vannase sõnul klientide puudust neil pole. „Oleme kõik pikaajase kogemusega ilutehnikud ja meil on juba oma kliendibaas olemas,“ märkis ta. Vannas lisas, et parim reklaam Hiiumaal on ikkagi hea kliendikogemus, mida edasi jagatakse ehk suust suhu reklaam.

Tulevikust rääkides ütles Vannas, et edaspidi võiks nende salongis tööd saada ka massöör, sest kliendid küsivad neilt juba praegu selle teenuse kohta.

Väiketootjate kaup hinnas

Endise Kõrgessaare kalatehase väravahoones valmivad Hõbekala kalatooted, mida veavad

eest Kätlin Kiisk ja Siim Rätsep. Lisaks on neil Ristnas avatud ka külalistemaja. „Kalaköök on meil avatud seitsmendat suve, külalistemajal lõppes kuues hooaeg,“ ütles Rätsep. Ja lisas, et alustasidki esmalt suure hooga kalaköögi ja said kliente. Seejärel tuli aga tuhin külalistemaja rajada.

Hõbekala tooted on müügil 12 Selveris üle Eesti. Oma tooteid Selveri keti kaupluste sortimenti saada proovisid Kiisk ja Rätsep kaks korda. Esimese hooga õeldi neile ei, teisel korral läks juba õnneks. „Mingil ajal polnud väiketootjate kaup hinnas, nüüd on see aga populaarne,“ rääkis Kiisk.

Hõbekala põhimüük käibki hetkel kaupluste kaudu. Nädalas müüakse keskmiselt 300 purki kala. Müügi mahud kasvavad jõulude ajal.

Kogu Hõbekala toodang valmib algusest lõpuni käsitsi. Kiisa sõnul on nad proovinud sisse osta fileeritud kala, aga sellest valminud toode pole ikkagi nii maitsev kui käsitsi roogitud kalast valmistatu.

Hiiumaal asuvale väiketootjale on kitsaskohaks logistika. Rätsep ütles, et Tallinnasse tooteid transportida pole keeruline. Hoopis teine lugu on aga näiteks Pärnu ja Saaremaa. „Meile on oluline, et kaup saaks kiiresti Hiiumaalt ära ja kauplustesse,“ lisas ta.

Hõbekala kalapurgid läbisid hiljuti ka muudatuse, nimelt ilutseb neil nüüd mustvalge sildi asemel uus värviline etikett.

Üheksa erinevat õllesorti

Hõbekala tootmisega samas hoones asub ka OÜ Viscosa Brewery, mille omanik Indrek Tammeveski on hobikorras õlut pruulunud juba kümme aastat. Viimased aastad on ta seda teinud selleks spetsiaalselt väljaehitatud ruumides ja soetanud seadmeid, mis võimaldavad suuremas koguses õlut toota.

Tammeveski toodab üheksat erinevat õlut ja ta on tugevalt vaadiusku. Tulevikus on aga siiski mõned õlled plaanis ka pudeldada. Viscosa Brewery õlut saab osta Kärbla Mamma Miast. Suvel toimus peamine müük Viscosa kultuuritehases, kus oli võimalik osta kõiki üheksat sorti õlut.

Tammeveski toimetab nii, et saab õlletootmist ka aastate pärast nautida.

SÜNDINUD UUED VALLAKODANIKUD

Adele Soop
Emma Reinhold

Õnnitleme vanemaid!

Kõrgessaare üürimaja sai positiivse rahastusotsuse

2. oktoobril kinnitas Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus omapoolse rahastuse Kõrgessaare üürimaja ehituseks. Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus endise nimega Kredex toetab üürimaja ehitust ühe miljoni euroga.

Kõrgessaare alevikus Sadama tänaval renoveeritakse vana laborihoone üürimajaks – alevik saab juurde vähemalt 12 uut korterit, mis tulevad moodsad ja valgusküllased. Üürimaja projekti kogumaksumus on 2 075 000 eurot, millest Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus toetus on üks miljon eurot.

Maikuu volikogu istungil kinnitati eelläbirääkimistega pakkumise tulemused OÜ Sadama Üürimajale erasektori partneri leidmiseks. Parimaks pakkujaks osutus OÜ Hiiu Invest. Samal istungil anti nõusolek toetada OÜd Sadama Üürimaja 175 000 euroga.

Hiiumaa vallale kuuluv OÜ Sadama Üürimaja on asutatud elamumajanduse korraldamiseks. Osatühing tegutseb elamufondi arendamise ja haldamisega ning osutab sellega seotud teenuseid Kõrgessaare alevikus aadressil Sadama tee 6. Sadama tee 6a kinnistule nähakse ette üürimaja kõrvalhoone.

Sellega viiakse ellu Hiiumaa valla arengukavas toodud eesmärk: aastaks 2026 üüripindade ehituse kaudu tuua valda elama noori peresid ja osaleda üürimajade programmis.



Green Destinations konverentsil tunnustati Eesti turismisihtkohti

Tallinnas toimival rahvusvahelisel Green Destinationsi konverentsil tunnustati rohesihtkohtade programmis osalevaid Eesti turismisihtkohti. Programmiga liitunud Hiiumaa tõusis hõbetasemelt kuld tasemele, tunnustuse võitis vastu SA Hiiumaa Arenduskeskuse juht Liis Lukas.

Hiiumaa tugevused turismisihtkohana on auditoorite hinnangul säästlik ümberkäimine loodus- ja kultuuripärandiga turismiteenuste pakkumisel ning turismi strateegiline juhtimine. Tugevuseks on kestlikkuse edendamine ettevõtetes, kohalike teenuste reklaamimine ja ettevõtjate toetamine. Samuti, et Hiiumaal hoitakse kohaliku kultuuri ning loodust au sees, selle jagamiseks kasutatakse iga võimalust nii läbi kohaliku toidu, ürituste kui ka külastuskohtade.

Tegemist ei ole pelgalt turismialase tunnustusega, audit hõlmab mitmeid erinevaid valdkondi.



Foto: Rauno Liivand

Hiiumaa aasta õppija on Helen Viilukas

6. oktoobril toimus Kärblas Pikas Majas Hiiumaa 2023. aasta täiskasvanuhariduse tunnustamissündmus!

Tunnustust jagati neljas kategoorias:

Hiiumaa aasta õppija on Helen Viilukas ja aasta koolitaja Triinu Schneider. Aasta õpiteoks kuulutati rahatarkuse koolitused avalikkusele MTÜ Hiiumaa Investeerimisklubi poolt ja aasta õppijasõbralikuks töödandjaks tunnustati Kärbla politseijaoskond.

Aasta õppija eripreemia said Anneli Valk, Aivar Tärk ja Liina Sahtel ning aasta õpiteo eripreemia Ühendus Kodukant Hiiumaa projektiga „Vanus ei loe! Elukestev õpe Hiiumaal“.

Tänukirjaga tunnustati:

- särasilmne õpitegu – Päästeameti Hiiumaa piirkond „Elanikkonnakaitse õpetus Hiiumaa elanikele“;
- särasilmne õpitegu – vestluskaardid „Räägiks rahast“;
- särasilmne koolitaja – Marin Vallikivi;



Foto: Enn Veevo

- särasilmne õppijasõbralik organisatsioon – Vabaajakeskus Tuuletorn;
- särasilmne õppija – Ingridt Pihlamägi;
- särasilmne õppija – Kristina Halla.

Palju õnne kõigile!

Vallavalitsuse istungitelt

○ Väärtustamaks kooliharidust ja õppimist, määrati ühekordne rahaline preemia 200 eurot, millega kaasneb Hiiumaa valla tänukiri Pärnu Täiskasvanute Gümnaasiumi hõbe-medaliga lõpetanud Kertu Rappule.

○ Moodustati koolieelses lasteasutuses Käina Lasteaed Tirtspõnni sobitusrühm alates 01.09.2023, arvestades sobitusrühma komplekteerimisel, et üks erivajadusega laps täidab kolm kohta.

○ Otsustati tagada eluruumid kahele isikule.

○ Anti kolm avaliku ürituse luba.

○ Kinnitati Käina Huvi- ja Kultuurikeskuse hoolekogu koosseis järgmiselt: lapsevanemate esindaja: Maia Jõpiselg; lapsevanemate esindaja: Kersti Tammerand; õppenõukogu esindaja: Olesja Voronjuk; ringijuhide esindaja: Helgi Taelma; õppurite esindaja: Margus Vannas; noorte esindaja: Anna Lipp; volikogu ja osavallakogu esindaja: Sander Kopli; vallavalitsuse esindaja: Liisi Mäeumbaed.

○ Kinnitati Lasteaed Vigri töötajate koosseis alates 01.10.2023.

○ Kinnitati Vabaajakeskus Tuuletorn töötajate koosseis alates 01.10.2023.

○ Otsustati kinnitada Hiiumaa Sport töötajate koosseis alates 01.06.2024.

○ Kinnitati Hiiumaa Sotsiaalkeskuse koosseis.

○ Kinnitati Hiiumaa Spordikooli õppetasud 2023/2024 õppeaastast õpilase kohta järgnevalt (v.a kabe): ühel erialal õppimise korral 18 eurot kuus; teisel lisanduval erialal õppimise korral 12 eurot kuus; lisanduval kolmandal ja enamal erialal õppimise korral 10 eurot kuus; lasteaialaps 10 eurot kuus. Kabe erialal on õppimine tasuta.

○ Otsustati kinnitada Hiiumaa Spordikooli täiskasvanud treenija (v.a gümnaasiumi õpilane) kuutasuks 25 eurot kuus.

○ Kinnitati Hiiumaa Spordikooli ratsutamise eriala õppetasud Tõnise Tallid OÜ kaudu toimuvate treeningute osas: treening 1 x nädalas talli hobusel 15,95 eurot/kord; treening 2 x nädalas talli hobusel 14,65 eurot/kord; treening 3 x nädalas talli hobusel 13,30 eurot/kord; treening 1 x nädalas oma hobusel 7,90 eurot/kord; treening 2 x nädalas oma hobusel 7,30 eurot/kord; treening 3 x nädalas oma hobusel 6,65 eurot/kord.

○ Kinnitati Hiiumaa Spordikooli ratsutamise eriala õppetasud Soo-Oru Tallid OÜ kaudu toimuvate treeningutele alates 01.10.2023 alljärgnevalt: treening 1 x nädalas talli hobusel 17 eurot/kord; treening 2 x nädalas talli hobusel 16 eurot/kord; treening 3 x nädalas talli hobusel 15 eurot/kord; treening 1 x nädalas oma hobusel 8 eurot/kord; treening 2 x nädalas oma hobusel 7 eurot/kord; treening 3 x nädalas oma hobusel 6 eurot/kord.

○ Kehtestati Pühalepa Vaba Aja Keskuse ruumide kasutamise, Suuremõisa võimla kasutamise ja tasuliste teenuste hinnakiri alates 01.01.2024.

○ Kehtestati Pühalepa Vaba Aja Keskuse inventari rendi hinnad alates 01.01.2024.

○ Kehtestati Kõrgessaare Raamatukogu teenuste hinnad alates 01.01.2024.

○ Eraldati omaosaluse fondi (TT 01800) artiklist projektide kaasfinantseeringuks 1020 eurot ning suunata Hiiumaa Spordikool tegevusalale artiklile 5525.

○ Otsustati eraldada Hiiumaa valla eelarverealet 08109 mittetulundusliku tegevuse projektitoetust täies mahus, toetades järgnevaid projektitaotlusi

si järgmiselt: MTÜ Hiiumaa Poistekoor taotlust projekti „ETV konkursi „Tähtede lava“ Hiiumaa eelvoor“ elluviimiseks summas 570 eurot; MTÜ Hiiumaa Poistekoor taotlust projekti „Hiiumaa Poistekoori ja Hiiumaa Tütarlastekoori 5. sünniaastapäeva kontsert“ elluviimiseks summas 360 eurot; MTÜ TANTSUMAJAKAS taotlust projekti „Tt-studio IX laager“ elluviimiseks summas 1500 eurot; MTÜ Suuremõisa Loss taotlust projekti „Suuremõisa lossi sammassaali akustika parandamine“ elluviimiseks summas 2000 eurot; SA Lootsi Koda taotlust projekti „Pärdi päevad 2023 Hiiumaal: Pärt ja Tormis“ elluviimiseks summas 1500 eurot.

○ Eraldati Hiiumaa valla eelarverealet 08109 mittetulundusliku tegevuse projektitoetust osaliselt, toetades järgnevaid projektitaotlusi järgmiselt: Hiiumaa Käsitööselti taotlust projekti „Meeskonna majutus Mardilaadal 8.–11. novembril 2023“ elluviimiseks summas 2600 eurot; MTÜ David Oistrakhi Festival taotlust projekti „Hiiumaa kirikumuu-sika festival“ elluviimiseks summas 2400 eurot.

○ Jäeti rahuldamatat järgnevad projektitaotlused: MTÜ Vananaistesuvi projektitaotlus „Vananaistesuve Põõriõõ pikniku ja tulepeo korraldamine“; MTÜ Hiiumaa Koduta Loomade Turvakodu projektitaotlus „Mittetulundusühing Hiiumaa koduta loomade turvakodu kalender“; Hiiumaa Jooksugrupp projektitaotlus „Hiiumaa rattanädalavahetuse korraldamine 2023. aastal“; TuleRoni Ronimisklubi projektitaotlus „Osalemine kaljuronimise Eesti karikasarja II-IV etappidel“; Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Käina Martini koguduse projektitaotlus „Käina kirikuvarumete valamine ja avamine külastajatele“; Jahtklubi DAGO projektitaotlus „Navigatsioonihooaja lõpupidu“; Spordiklubi Kärkla Petanque projektitaotlus „Spordiklubi Kärkla Petanque osalemine Eurocupil Prantsusmaal Angoulemes“; Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Pühalepa Laurentsiuse Koguduse projektitaotlus „Tegevuskava koostamine fassaaditööde I etapi (läänefassaad ja torn) teostamiseks“; eraisiku Indrek Liit projektitaotlus „Elu ilu“; MTÜ Kõnnime koos projektitaotlus „Liikumisaasta 2023 jalutusgrupi käivitamine Hiiumaal“.

○ Kärkla Osavalla Valitsus korraldab avatud hankemenetluses riigihanget „Kärkla linna tänavate ja teede talihoolitus 2023-2024“ (hanke viitenumber 266116). Hanke eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on 200 000 eurot. Edukaks tunnustatakse majanduslikult soodsaim pakkumus riigihanke alusdokumentides toodud hindamiskriteeriumide alusel.

○ Otsustati tagasi lükata riigihankele „Kärkla linna trüüpide rekonstrueerimise projekteerimis- ja ehitustööd“ AS Tariston esitatud pakkumus nr 450262, kuna pakkumuse maksumus ületab hankelepingu eeldatavat maksumust.

○ Otsustati korraldada avatud hankemenetluses riigihanget „Kärkla linna trüüpide rekonstrueerimise projekteerimis- ja ehitustööd“. Hanke eeldatav maksumus ilma käibemaksuta on 590 000 eurot.

○ Anti Pühalepa Osavalla Valitsusele nõusolek sõlmida leping osahinnaga Pureva kahe generaatori soetamiseks. Generaatorite maksumus ilma käibemaksuta on 12 200 eurot.

○ Hiiumaa Sport sõlmib lepingu TEET ELEKTRITÖÖDE OÜga Paluküla teraviseraja 1,8 km raja valgustustööde teostamiseks. Lepingu maksumus

ilma käibemaksuta on 34 817 eurot. Tunnistati kehtetuks Hiiumaa Vallavalitsuse 20.09.2023 korraldus nr 543 „Nõusoleku andmine lepingu sõlmimiseks (OÜ Väino ja KO)“.

○ Otsustati anda Hiiumaa Jäätmejaam OÜle nõusolek ümberlaadimisjaama tõstukse ostmiseks parima pakkumuse teinud ettevõtjalt OÜlt AA Uksed summas 8085 eurot, millele lisandub käibemaks.

○ Anti nõusolek Pühalepa Osavalla Valitsusele sõlmida lepingu HMPK OÜga puiduhakke ostmiseks Suuremõisa katlamajale. Puiduhakke maksumus ilma käibemaksuta on 38,33 eurot 1 MW/h.

○ Otsustati nõustuda Emmaste-Kurisu külas asuva Hoidla katastriüksuse jätmisega riigi omandisse.

○ Otsustati vabastada korraldatud jäätmeveoga liitumisest Kõrgessaare osavallas kaks jäätmevaldajat, Pühalepa osavallas üks jäätmevaldaja, Emmaste osavallas kaks jäätmevaldajat ja üks jäätmevaldaja Kärkla osavallas.

○ Otsustati mitte vabastada korraldatud jäätmeveoga liitumisest üks jäätmevaldaja Kärkla osavallas.

○ Kinnitati 11 hajaasustuse programmi aruannet.

○ Otsustati anda otsustuskorras viieks aastaks tasuta kasutusse MTÜle Haridusselts EDU Puski kalmistu inva-välikäimla rajamise projekti elluviimiseks Puski külas Puski kalmistu kinnistul asuv kinnistu osa pindalaga 10 m².

○ Anti nõusolek Arukülas Uus-Pendi kinnisasja jagamiseks. Määrati jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed järgnevalt: lähiaadress Uus-Pendi, sihtotstarve maatulundusmaa 100%; lähiaadress Ossu, sihtotstarve maatulundusmaa 100%.

○ Otsustati anda nõusolek Suuremõisa külas Hermistu-Tooma ja Uueniidi kinnisasjade jagamiseks. Määrati Hermistu-Tooma katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed järgnevalt: lähiaadress Hermistu-Tooma, sihtotstarve maatulundusmaa 100%; lähiaadress Jõu, sihtotstarve maatulundusmaa 100%. Määrati Uueniidi katastriüksuse jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed järgnevalt: lähiaadress Uueniidi, sihtotstarve maatulundusmaa 100%; lähiaadress Tõu, sihtotstarve maatulundusmaa 100%.

○ Otsustati anda nõusolek Jausa külas asuva Jaagu kinnisasja jagamiseks kaheks iseseisvaks katastriüksuseks. Määrati jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed järgnevalt: lähiaadress Jaagu, sihtotstarve elamumaa 100%; lähiaadress Toominga, sihtotstarve maatulundusmaa 100%.

○ Anti nõusolek Männamaa külas asuvate Matseni ja Metsaniidi katastriüksuste liitmiseks. Määrati liitmise tulemusel moodustatava katastriüksuse lähiaadress ja sihtotstarve: lähiaadress Matseni, sihtotstarve maatulundusmaa 100%.

○ Otsustati muuta Paope külas asuvate Luigeranna ja Luigela katastriüksuste vahelisi piire. Moodustada piiride muutmisel tekkinud katastriüksused ning määrata katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed järg-

nevalt: lähiaadress Luigeranna, sihtotstarve maatulundusmaa 100%; lähiaadress Luigela, sihtotstarve elamumaa 80%, transpordimaa 20%.

○ Otsustati määrata Kalana külas asuva Kaplisääre katastriüksuse sihtotstarbeks tootmist 100%.

○ Kehtestati Valipe külas asuva Nurga kinnistu detailplaneering.

○ Võeti vastu Palukülas asuva Sambliku kinnistu detailplaneering.

○ Kehtestati Palukülas asuva Jaagu kinnistu detailplaneering.

○ Otsustati anda projekteerimistingimused Malvaste külas Risti maaüksusele elamu püstitamiseks.

○ Otsustati anda projekteerimistingimused Kalana külas Ristna tuletorn maaüksusel detailplaneeringus määratud krundijaotuse täpsustamiseks.

○ Määrati Tammistu külas asuva Alliku katastriüksuse uueks lähiaadressiks Hõbeaasa.

○ Otsustati määrata Käina alevikus asuva Bussijaam uueks lähiaadressiks Bussijaama.

○ Määrati Kerema külas asuva Tõnise katastriüksuse uueks lähiaadressiks Väike-Tõnise.

○ Algatati Tammistu külas Pärdi kinnisasjal asuva eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetlus.

○ Otsustati algatada Tammistu külas Lepiku kinnisasjal asuva eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetlus.

○ Algatati Orjaku külas Simuna kinnisasjal asuva eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetlus.

○ Algatati Orjaku külas Piiri kinnisasjal asuva eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetlus.

○ Otsustati algatada Orjaku külas Lageda kinnisasjal asuva eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetlus.

○ Otsustati algatada Orjaku külas Mahe kinnisasjal asuva eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetlus.

○ Algatati Viitasoo külas Maantee kinnisasjal asuva eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetlus.

○ Algatati Heigi külas Lauka-Heigi tee kinnisasjal asuva eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetlus.

○ Otsustati algatada Tagukülas Kaevasi kinnisasjal asuva eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetlus.

○ Otsustati muuta Hiiumaa Vallavalitsuse 13.09.2023 korralduse nr 532 „Eratee avalikuks kasutamiseks määramise menetluse algatamine ja isikliku kasutusõiguse seadmise tingimuste määramine (Vana-Lepiku)“ punkti 2.1.3. järgmiselt: „2.1.3. Isikliku kasutusõiguse ala pindala on ligikaudu 1216,11 m².“

○ Seati isiklik kasutusõigus Elektrilevi OÜ kasuks Kärkla linnas asuval Hiiumaa valla omandis olevale Valli tänav T2 kinnistule. Isikliku kasutusõiguse esemeks on tehnoork-0,4 kV pingega elektrimaakaabelliin; isikliku kasutusõiguse ala pindala on ca 32 m².

○ Otsustati seada isiklik kasutusõigus Elektrilevi OÜ kasuks Tarestes külas Loigu põik kinnistule ning määrata isikliku kasutusõiguse seadmise tingimused. Isikliku kasutusõiguse esemeks on tehnoork- uus 0,4 kV pingega elektrimaakaabel-

liin; isikliku kasutusõiguse ala pindala on ca 14 m².

○ Otsustati seada sundvaldus Ala külas asuval Reinupõllu kinnisasjale ja Palade külas jätkuvalt riigi omandis olevale katastriüksusele. Sundvaldus seatakse tähtajatult Elektrilevi OÜ kasuks Reinupõllu kinnisasjal 0,4 kV ja 10 kV pingega elektrimaakaabelliinide, elektrijaotuskilbi, mastitõmmitsa ja 10/0,4 kV komplektalajaama rajamiseks ning majandamiseks (remontimine, hooldamine) ning JRO katastriüksusel uue 10 kV pingega elektrimaakaabelliini rajamiseks ning majandamiseks (remontimine, hooldamine). Sundvalduse ala pindala Reinupõllu kinnisasjal on ligikaudu 434 m² ja JRO katastriüksusel ligikaudu 77 m².

○ Otsustati seada sundvaldus Palukülas asuval Tehase kinnisasjale. Sundvaldus seatakse tähtajatult Elektrilevi OÜ kasuks uue 10 kV pingega elektrimaakaabelliini rajamiseks, talumiseks ning majandamiseks (remontimine, hooldamine). Sundvalduse ala pindala on ligikaudu 175 m².

○ Seati sundvaldus Kärkla linnas asuvatele järgnevatel katastriüksustele: Kõrgessaare mnt 3a rajatava sidepaigaldise arvestusliku kaitsevööndi ca 17 m² ulatuses; Liiva tn 26a rajatava sidepaigaldise arvestusliku kaitsevööndi ca 23 m² ulatuses; Metsa tn 12 rajatava sidepaigaldise arvestusliku kaitsevööndi ca 90 m²; Kõrgessaare mnt 6a rajatava sidepaigaldise arvestusliku kaitsevööndi ca 9 m² ulatuses; Nõmme tn 34a rajatava sidepaigaldise arvestusliku kaitsevööndi ca 47 m² ulatuses. Sundvaldus seatakse tähtajatult Enefit Connect OÜ kasuks projekteeritud sidevõrgu multitorustiku, side maakaabelliini ja õhuliini rajamiseks, omandamiseks ning majandamiseks (remontimine, hooldamine).

○ Otsustati seada tähtajatu sundvaldus Hiiumaa valla munitsipaalomandis olevatele Hiiumaa vallas asuvatele kinnistutele Kärklas. Sundvaldus seatakse tähtajatult Enefit Connect OÜ kasuks projekteeritud sidevõrgu multitorustiku, side maakaabelliini ja õhuliini rajamiseks, omandamiseks ning majandamiseks (remontimine, hooldamine). Täpsem tänavate loend Hiiumaa valla dokumendiregistris.

○ Otsustati seada tähtajatu sundvaldus Hiiumaa valla munitsipaalomandis olevale Ranna tänav T1 rajatava sidepaigaldise arvestusliku kaitsevööndi ca 230 m² ulatuses. Sundvaldus seatakse tähtajatult Enefit Connect OÜ kasuks projekteeritud sidevõrgu multitorustiku ja side maakaabelliini rajamiseks, omandamiseks ning majandamiseks (remontimine, hooldamine).

○ Otsustati muuta Hiiumaa Vallavalitsuse 23.08.2023 korralduse nr 487 „Sundvalduse seadmine Esikülas asuvatele Hiiu, Miku, Kõrtsi, Rimmelga ja Rististee kinnistutele“ punkti 1 ning sõnastada see järgnevalt: „Seada sundvaldus Hiiu maakonnas Hiiumaa vallas Esikülas asuvatele Hiiu, Kõrtsi, Rimmelga ja Ristitee kinnistutele. Kinnistute igakordsete omanike kohustus on sundvaldust taluda.“ Muuteti Hiiumaa Vallavalitsuse 23.08.2023 korralduse nr 487 „Sundvalduse seadmine Esikülas asuvatele Hiiu, Miku, Kõrtsi, Rimmelga ja Rististee kinnistutele“ punkti 3 ning sõnastati see järgnevalt: „2. Sundvaldus seatakse tähtajatult Enefit Connect OÜ kasuks projekteeritud passiivse elektroonilise side mikrotorustiku ja liitumispunktide rajamiseks, omamiseks ning majandamiseks (remontimine, hooldamine). Sundvalduse ala pindala on Hiiu kinnistul 275 m², Kõrtsi kinnistul 298 m², Rimmelga kinnistul 167 m² ja Ristitee kinnistul 248 m².“



Foto: Viive-Kai Rebane

Keskkonnapäeval sai nii pauku kui metsas matkata

Juba teist aastat toimus septembris huvitav ja hariv keskkonnapäev, mille teemaks sellel korral „Mets kui ressurss“.

Päeva algus oli pühendatud pisematele koolinoortele ja osa said ka Kärkla lasteaia koolieelikud. Kaasahaaravaid ja põnevaid tegevusi „Mets ja kliimamuutused“ viisid läbi RMK Ristna külastuskeskuse juhid ning Tootjavastutusorganisatsioon haris mänguliselt noori jäätmete liigiti sorteerimise vajalikkuses. Muidugi sai ka pauku, tuleleeki ja hulgaliselt tossu. Kuidas? Tegime natukene ka teadust ning külas käis Kolm Põrsakest teadusteater.

Suurtänu ka Palade Loodushariduskeskusele „Hiiumaa loodus“ näituse eest. Eriti pakkusid põnevust metsa loomade ja lindude topised.

See kõik oli aga eelmänguks päeva põhiprogrammile, kus kõlasid ettekanded ja arutelud erinevatel metsandusega seotud teemadel. Rõõm

oli tõdeda, et saali jõudsid ka gümnasistid ja kaasamõtlejate hulk oli koolinoortest eakateni.

Eesti metsanduspoliitika tulevikuväljavaadeid avas Kliimaministeeriumi kantsler Keit Kasemets. Metsade ja metsamajanduse kohast, tulevikust ja jätkusuutlikkuse teemadel arutlesid meie enda hiidlased Üllar Metsand ja Andrus Ilumets. Milline on aga RMK hetkeseis Hiiumaal? Ülevaatliku ettekande sel teemal tegi Hiiumaa RMK metsaülem Andres Tammeveski. Rikkaliku ettekannete päeva maasikaks oli TalTechi professori ja puidutehnoloogia labori juhataja Jaan Kersi sissevaade puidule kui tuleviku materjalile.

Kui soovid kõigest sellest uuesti või tagasivaates osa saada, siis keskkonnapäeva „Mets kui ressurss“ salvestuse leiad Hiiumaa Arenduskeskuse Youtube'i kanalilt. Eriti kutsun Sind järgi vaatama arutelupaneeli, kus kõik esinejad mõtisklesid Hiiumaa metsanduse tuleviku väljavaadete üle. Kas ja kuidas siis ikkagi majandada Hiiumaa metsa? Mis meil on ja miks meie mets just

selline on? Millised oleksid Hiiumaale parimad lahendused?

Pikale päevale Kärkla kultuurimajas oli mõnusaks tasakaalustajaks õhtune metsaretk Kärdlast Tõrvanina randa. Nautida sai liikumist, imeilusat õhtut, metsamarju ning Liis ja Üllar Sooni külluslikke teadmisi ja lugusid metsast.

Metsateemaline keskkonnapäev lõppes Tõrvanina rannas lõkke ümber teed juues, küpsiseid krõbistades ja kirjaniku ning mõtteränduri Valdur Mikita metsahõngulisi pajatusi kuulates. Suur tänu kõigile osalejatele, esinejatele ja toetajatele!

Üritust korraldasid Hiiumaa Vallavalitsus ja Hiiumaa Arenduskeskus. Üritust finantseeris Keskkonnainvesteeringute Keskus ja Europe Direct Hiiumaa.

EGE RIITSALU
Hiiumaa keskkonnapäeva koordinaator

Kärkla postkontor kolib renoveerimistöde tõttu ajutisele pinnale

Tulenevalt remonditöödest kolib Kärkla postkontor seniselt aadressilt 26. ja 27. oktoobril ajutisele pinnale, mistõttu on neil päevil postkontor suletud.

Alates 30. oktoobrist asub postkontor ajutiselt aadressil Vabriku väljak 10 ning on avatud E, T, R 10–17; K, N 10–18; L, P suletud.

Lähim pakiautomaat asub Kärkla Hiiumaa Coop Konsumi juures aadressil Keskväljak 1.

Kärkla uuenenud postkontor avab uksed aadressil Keskväljak 3 taas eeldatavasti novembri lõpus.

Omniva palub võimalike ebamugavuste pärast vabandust.



Pühalepa ja Kõrgessaare osavallad otsivad talihooldustööde teostajat

Pühalepa ja Kõrgessaare osavalla valitsused ootavad pakkumusi osavalla teede ja tänavate talihooldustööde teostamiseks 2023/2024 talveperioodiks.

Pühalepa osavalla pakkumus esita hiljemalt 30. oktoobril kell 10 pyhalepa@hiiumaa.ee ja Kõrgessaare samuti 30. oktoobril kell 10 korgessaare@hiiumaa.ee.

Leia huvihariduse ja -tegevuse võimalused Hiiumaa huviregistrist

Kas teadsid, et Hiiumaal on erisuguseid huvitegevuse võimalusi nii täiskasvanutele kui ka lastele?

Millised huviringid ja -koolid Hiiumaal aga ikkagi tegutsevad? Kust leida kontaktid ning ennast või enda last huvitegevusse registreerida? Kõik need küsimused leiavad vastuse Hiiumaa huviregistrist aadressil www.hiiumaa.huviregister.ee.

Sisse logimine toimub ID-kaardi, Smart-ID või Mobiil-ID abil. Õpperühmade koondvaatest leiate endale või enda lapsele sobiva ringi ning õpperühma registreerides jõuab teie esitatud registreerimissoov huviringi juhendajani. Huviregistri kasutusjuhendi leiate avalehelt.

Detailplaneeringud

Jundo maaüksuse detailplaneeringu kehtestamine
Hiiumaa Vallavalikogu 21.09.2023 otsusega nr 148 kehtestati Jundo maaüksuse detailplaneering (Ehitusprojekt OÜ töö nr 261-2921D).

Planeeringu eesmärgiks on üldplaneeringu muutmise ranna ehituskeeluvööndi vähendamise taotlemisel, krundile ehitusõiguse ja hoonestusala määramine koos olulisemate arhitektuurinõuete, vajalike tehnovõrkude planeerimisega, liikluskorralduse lahendamisega ning vajalike servituutide ja kitsenduste ulatuse seadmisega.

Linumäe külas Ojapõllu ja Kliiniku kinnistute detailplaneeringu eskiisi avalik väljapanek

Pühalepa Osavalla Valitsus korraldab Linumäe külas asuva Ojapõllu ja Kliiniku kinnistute detailplaneeringu eskiislahenduse avaliku väljapaneku 13. oktoobrist kuni 13. novembrini 2023 tööpäevadel tööajal Pühalepa Osavalla Valitsuse majas (aadress Vallamaja, Tempa küla, Hiiumaa vald) ja Hiiumaa valla veebilehel.

Detailplaneeringu eskiisi avalik arutelu toimub 17. novembril 2023 kell 13 Pühalepa osavalla valitsuses.

Planeeringualana mõistetakse Hiiumaa maakonnas Hiiumaa vallas Linumäe külas asuvaid Ojapõllu (registrioria nr 620133, katastritunnus 63901:001:0366, sihtotstarve maatulundusmaa 100 %, pindala 4,21 ha) ja Kliiniku (registrioria nr 919433, katastritunnus 20501:001:1527, sihtotstarve ärimaa 100 %, pindala 494 m²) kinnistuid. Ojapõllu kinnistul paiknevad tall, loomakliinik ja hobuste väliboksid, Kliiniku kinnistu on hoonestamata.

Detailplaneeringu eesmärgiks on muuta Pühalepa valla keskosa üldplaneeringut muutes üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarvet, moodustada Ojapõllu ja Kliiniku kinnistutest kuni viis krunti, neist kuni kolm elamumaakrunti, üks loomakliiniku krunt ja üks puhke- ja spordirajatiste krunt, kruntidele ehitusõiguse ja ehitustingimuste määramine, liikluse ja parkimiskorralduse lahendamine ning tehnovõrkude väljaehitamiseks vajaminevate koridoride määramine.

Palukülas Sambliku detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine

Hiiumaa Vallavalitsuse 20.09.2023 korraldusega nr 553 võeti vastu Hiiumaa vallas Palukülas asuva Sambliku kinnistu detailplaneering (DAGOpen OÜ töö nr 22-42). Planeeringuala suurus on 10 178 m². Planeering näeb ette katastriüksusele hoonestusala määramise kuni nelja hoone (elamu ja abihooned) püstitamiseks maksimaalse ehitisealuse pinnaga 500 m² koos olulisemate arhitektuurinõuetega ja tehnovõrkude lahendusega. Sambliku kinnistu detailplaneering on vastavuses Pühalepa valla keskosa üldplaneeringuga.

Avaliku väljapaneku ajal on kõigil huvitatutel võimalik planeeringulahendusega tutvuda ning vallavalitsusele kirjalikult sisulisi ettepanekuid ja arvamusi esitada.

Valipe küla Nurga kinnistu detailplaneeringu kehtestamine

Hiiumaa Vallavalitsuse 20.09.2023 korraldusega nr 552 kehtestati Hiiumaa valla Valipe külas asuva Nurga kinnistu detailplaneering (DAGOpen OÜ töö nr 22-26). Planeering näeb ette katastriüksuse jagamise kaheks üksiklamu maa ja üheks loodusliku maa krundiks, elamukruntidele hoonestusala määramise kuni nelja hoone (elamu ja abihooned) püstitamiseks maksimaalse ehitisealuse pinnaga 500 m² koos olulisemate arhitektuurinõuetega ja tehnovõrkude lahendusega. Nurga kinnistu detailplaneering on vastavuses Pühalepa valla Heltermaa-Sarve-Salinõmme piirkonna osatüldplaneeringuga. Korraldusega saab tutvuda Hiiumaa valla veebilehel.

Swedbanki Kärkla esinduses kolivad sularahatehingud automaati

Swedbanki Kärkla esinduses saab alates 1. detsembrist sularahatehinguid teha automaadis, vajadusel abistab pangatöötaja.

Sularahatehingud on selges langustrendis ja Swedbankil on Eesti suurim sularahavõrgustik. Alates 1. detsembrist keskenduvad Kärkla Swedbanki esinduse töötajad nõustamisteenuse pakkumisele ning muude igapäevapanganduse toimingute tegemisele. Sularahatehingud jäävad automaatidele. Automaadis saab klient mugavalt ja kiirelt sularaha arvele panna ja välja võtta. Kui klient vajab abi sularahautomaadi kasutamisel, siis on Kärkla pangatöötajad heameelega nõus seda pakkuma.

Automaadis on tehingud kliendile tasuta või soodsamad, kiiremad ja mugavamad.

HIIUMAA MAAKONNALIINIDE SÕIDUPLAANID / 01.10.2023 - 31.12.2023

SÕITMINE VALIDEERIMISKAARDI VÕI 0-PILETIGA KÕIGILE TASUTA
TURVAVÕÖDE KINNITAMINE BUSSIDES ON KOHUSTUSLIK!

Liini nr.	6341	6311	6312
PÄEV	E - R	ETKRLP	N
KÄRDLA bussijaam	07:40	10:40	10:40
PALADE	07:50	10:49	10:49
KURI	07:55	10:54	10:54
HAGASTE	-	-	11:00
HELLAMAA	07:58	10:57	-
SUUREMÕISA	08:05	11:04	11:12
HELTERMAA	-	11:11 s 11:25 v	11:19 s 11:25 v
SUUREMÕISA	08:07	11:31	11:31
VAEMLA	08:15	11:39	11:39
KÄINA	08:19 s 08:20 v	11:43 s 11:44 v	11:43 s 11:44 v
TUULETORNI	08:21 s 08:28 v	11:45 s 11:46 v	11:45 s 11:46 v
TUBALA	08:42	12:00	12:00
KÄRDLA bussijaam	08:49	12:07	12:07

Liini nr.	6421	6294
PÄEV	E - R	E - P
KÄRDLA bussijaam	05:40	-
TUBALA	05:46	-
NÕMBA	05:50	-
TUULETORNI	06:00	16:50
KÄINA	06:01	16:51
VAEMLA	06:04	16:55
SUUREMÕISA	06:13	17:03
HELTERMAA	06:19 s 07:05 v	17:10 s 17:23 v
SUUREMÕISA	07:12 s 07:13 v	17:29 s 17:30 v
HELLAMAA	07:20	17:37
KURI	07:23	17:40
PALADE	07:29	17:45
KÄRDLA bussijaam	07:39	17:54

Liini nr.	6241	6243	6242
PÄEV	E - R	L	E - R, P
KÄRDLA bussijaam	07:40	09:25	17:10
LENNUJAAM	07:48 s 08:10 v	09:33 s 09:55 v	17:18 s 17:40 v
ROOGRAHU	-	-	17:22
KÄRDLA bussijaam	08:18	10:03	17:48

Liini nr.	6271	6271	6272	6274
PÄEV	E - R	E - R	E - R	R
	kooli-päevadel	vahe-aegadel		
KÄINA KOOL	15:30	15:30	-	-
KÄINA	15:31	15:31	17:00	17:55
TUULETORNI	15:32 s 15:33 v	15:32	17:01 s 17:02 v	17:56 s 17:57 v
MÄELTSE	-	-	17:05	-
KOLGA	15:38	-	17:07	-
SELJA	-	15:35	-	17:59
KAIGUTSI	15:42	15:39	17:14	18:03
MÄNNAMAA	15:46	15:43	17:19	18:08
ÜHTRI	15:49	15:46	17:22	18:11
AADMA	15:51	15:48	17:24	18:13
SUUREKAEVU	15:54	15:51	17:27	18:16
LELU	15:57	-	17:29	18:18
LELUSELJA	16:01	-	-	18:21
LELU	16:05	-	17:29	18:24
SUUREKAEVU	16:07	-	17:32	18:26
VALGU	16:13	15:57	17:38	18:33
EMMASTE	16:20	16:03		
EMMASTE kool	16:23	-		
EMMASTE	16:25	16:25		
JAUSA (II)	16:35	16:35		
LUGUSE	16:39	16:39		
TUULETORNI	16:43	16:43		
KÄINA	16:44	16:44		

Liini nr.	6422	6331	6331	6332	6361	6362
PÄEV	R	E - R	E - R	L, P	E, T, K	N, R
		kooli-päevadel	kooli-vaheajal			
SPORDIKESKUS	-	-	-	-	17:34	17:34
KÄRDLA bussijaam	13:50	15:20	15:20	15:20	17:38	17:38
PALADE	14:00	15:31	15:29	15:29	17:48	17:48
KURI	-	15:36	15:34	15:34	17:53	17:53
REIKAMA	14:05	-	-	-	-	-
SUUREMÕISA	14:14	15:46 s 15:55 v	15:44	15:44	18:03	18:03
SARVE	-	16:04	15:53	-	-	-
HELTERMAA	14:20 s 14:25 v	16:08 s 16:10 v	15:57 s 16:10 v	15:51 s 16:04 v	18:10 s 18:11 v	18:10 s 18:55 v
SARVE	-	-	-	16:07	-	-
SUUREMÕISA	14:32	16:16 s 16:17 v	16:16 s 16:17 v	16:16 s 16:17 v	18:18	19:02
KURI	-	-	-	-	18:28	19:12
REIKAMA	14:41	16:26	16:26	16:26	-	-
PALADE	14:45	16:30	16:30	16:30	18:33	19:17
KÄRDLA bussijaam	14:54	16:39	16:39	16:39	18:41	19:25

Liini nr.	6291
PÄEV	E - R
	koolipäevadel
KÄRDLA bussijaam	15:05
TUBALA	15:12
KÄINA KOOL	15:25 s 15:27 v
KÄINA	15:28 s 15:29 v
TUULETORNI	15:30 s 15:31 v
MÄELTSE	15:35
KAASIKU / KOGRI	15:43
VAEMLA (korteremaja)	15:45
ÕUNAKU	15:50
SUUREMÕISA	15:54 s 16:17 v
PUTKASTE	16:27
KÄINA	16:29
TUULETORNI	16:30

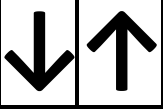
Liini nr.	6292	6292
PÄEV	L, P	E - P
	kooli-ajal	kooli-vahe-ajal
KÄRDLA bussijaam	15:05	15:05
TUBALA	15:11	15:11
KÄINA	15:25	15:25
TUULETORNI	15:26 s 15:30 v	15:26 s 15:30 v
VAEMLA	15:33	15:33
ÕUNAKU	15:38	15:38
SUUREMÕISA	15:42 s 16:17 v	15:42 s 16:17 v
PUTKASTE	16:27	16:27
KÄINA	16:29	16:29
TUULETORNI	16:30	16:30

Liini nr.	6391
PÄEV	L, P
KÄRDLA bussijaam	16:40
PALADE	16:49
KURI	16:54
SUUREMÕISA	17:03
HELTERMAA	17:10 s 17:23 v
SUUREMÕISA	17:30
VAEMLA	17:38
KÄINA	17:43 s 17:45 v
TUULETORNI	17:46
KAIGUTSI	17:52
MÄNNAMAA	17:57
LELU	18:00
AADMA	18:03
SELJA	18:09
TUULETORNI	18:11
KÄINA	18:12
TUBALA	18:26
KÄRDLA bussijaam	18:32

Liini nr.	6321	6322	6321
PÄEV	E,T,K,R	N	L, P
VALGU	-	-	06:50
LELU	06:52	06:52	06:57
SUUREKAEVU	06:55	06:55	07:00
AADMA	06:59	06:59	07:03
MÄNNAMAA	07:04	07:04	07:08
TUULETORNI	07:15	07:15	07:19
KÄINA	07:17 s 07:25 v	07:17 s 07:25 v	07:21 s 07:25 v
VAEMLA	07:28	07:28	07:28
TAGUKÜLA	07:34	07:34	-
SUUREMÕISA	07:46	07:46	07:37
SARVE	07:55	07:55	07:47
HELTERMAA	07:58 s 08:00 v	07:58 s 08:00 v	07:51 s 08:00 v
SUUREMÕISA	08:06 s 08:07 v	08:06 s 08:07 v	08:06 s 08:07 v
HELLAMAA	08:14	-	08:14
HAGASTE	-	08:19	-
KURI	08:17	08:25	08:17
PALADE	08:23	08:31	08:23
KÄRDLA bussijaam	08:32	08:40	08:32

Liini nr.	6431	6432
PÄEV	T	T
KÄINA	-	14:07
TUULETORNI	-	14:06
SELJA	-	14:04
KAIGUTSI	-	14:00
MÄNNAMAA	-	13:56
LELU TEERIST	-	13:54
LELU	-	13:48
LELUSELJA	09:05	13:44
MUDA	09:16	13:35
AADMA	09:22	13:28
LELU TEERIST	09:25	13:25
MÄNNAMAA	09:27	13:23
KAIGUTSI	09:31	13:19
KOLGA	09:38	13:14
MÄELTSE	09:40	13:13
MOKA	09:42	13:12
TUULETORNI	09:44	13:11
KÄINA	09:45	13:10

Liini nr.	6251
PÄEV	E-N,LP
TUULETORNI	19:50
KÄINA	19:51
SUUREMÕISA	20:03
HELTERMAA	20:10 s 20:25 v
SUUREMÕISA	20:32
KÄINA	20:45
TUULETORNI	20:46
LUGUSE	20:49
JAUSA (II)	20:53
VALGU	20:57
EMMASTE	21:03
VIIRI	21:07
TOHVRI	21:08
NURSTE	21:17
ÕNGU	21:25



Liini nr.	6281	6281
PÄEV	E- R	E- R
	kooli-päevadel	kooli-vahe-aegadel
EMMASTE	07:30	07:30
VALGU	07:36	07:36
MUDA	07:40	07:40
LELUSELJA	07:47	07:47
LELU	07:51	07:51
AADMA	07:57	07:57
ÜHTRI	07:58	07:58
MÄNNAMAA	08:04	08:04
KAIGUTSI II	08:07	08:07
KAIGUTSI	08:08	08:08
REBASSELJA	08:10	08:10
SELJA	-	08:12
TUULETORNI	-	08:15
KÄINA	-	08:16
KÄINA KOOL	-	08:18
NÕMME	08:13	-
KOLGA	08:15	-
MÄELTSE	08:17	-
RISTIVÄLJA	08:19	-
ALLIKA	08:22	-
KÄINA KOOL	08:24	-
KÄINA	08:26	-
TUULETORNI	08:27	-

Liini nr.	6462	6462
PÄEV	E- R	E - R
	kooli-päevadel	vahe-aegadel
TUULETORNI	07:35	07:45
KÄINA	07:36	07:46
VAEMLA	07:41	07:51
KASSARI	07:48	07:58
ORJAKU	07:52	08:02
PÄRDI	08:01	-
KLEEMU TEE	08:02	-
ARU	08:03	-
LUGUSE	08:04	08:07
SELJA	08:06	08:09
MOOSTRE TEE	08:09	-
MOKA	08:12	-
TUULETORNI	08:14	08:11
KÄINA	08:15	08:12
KÄINA KOOL	08:16	08:13

Liini nr.	6463	6463	6464	6465
PÄEV	E- R	E - R	E - R	R
	kooli-päevadel	vahe-aegadel		
KÄINA KOOL	15:30	15:30	-	-
KÄINA	15:31	15:31	17:00	17:55
TUULETORNI	15:32 s 15:33 v	15:32	17:01 s 17:02 v	17:56 s 17:57 v
LUGUSE	15:37	15:36	17:06	18:00
ARU	15:38	-	-	-
KLEEMU TEE	15:38	-	-	-
PÄRDI	15:40	-	-	-
ORJAKU	15:48	15:42	17:11	18:04
KASSARI	15:52	15:46	17:15	18:08
VAEMLA	15:59	15:53	+	18:14
SUUREMÕISA	-	-	17:30	-
KÄINA	16:03	15:57	17:41	18:18
TUULETORNI	16:04	15:58	17:42	18:19

Kollasel taustal märgitud nõudepeatus, mis läbitakse reisi(-te) olemasolul bussis või ettetellimisel.

s. - peatusesse saabumine

v. - peatusest väljumine

HIIUMAA MAAKONNALIINIDE SÕIDUPLAANID / 01.10.2023 - 31.12.2023

SÕITMINE VALIDEERIMISKAARDI VÕI 0-PILETIGA KÕIGILE TASUTA

TURVAVÕÖDE KINNITAMINE BUSSIDES ON KOHUSTUSLIKI!

Liini nr.	6471	6402	6582	6412	6371	6381	6571	6573	6572	6572	6575	6414
PÄEV	E - P	E - R	T	E - P	E - R	E - R	P	E - R	E - R	L	ETKNL	R, P
			kooli- päevade I									
SPORDIKESKUS	-	-	-	-	-	-	-	-	17:30	-	-	-
KÄRDLA bussijaam	07:05	-	-	12:40	-	-	16:25	16:37	17:34	17:20	19:25	19:25
TUBALA	07:11	-	-	12:47	-	-	16:31	16:44	17:41	17:27	19:31	19:31
KÄINA	07:25	08:21	10:30	13:02	-	-	16:46	16:58 s 17:00 v	17:54 s 17:55 v	17:41 s 17:45 v	19:44	19:44
TUULETORNI	07:26	08:22	10:31	13:03	-	-	16:47	17:01 s 17:02 v	17:56 s 17:57 v	17:46 s 17:47 v	19:45	19:45
LUGUSE	07:29	08:25	10:34	13:06	-	-	16:50	17:05	18:00	17:50	19:48	19:48
JAUSA (II)	07:33	08:29	10:38	13:10	-	-	16:53	17:09	18:04	17:54	19:51	19:51
VALGU	07:37	08:33	10:42	13:14	-	-	16:58	17:13	18:08	17:58	19:54	19:54
LASTEAD	-	08:39	10:49	-	-	16:30	-	-	-	-	-	-
EMMASTE	07:43 s 07:44 v	08:40 s 08:41 v	10:50	13:20 s 13:30 v	14:55	16:31	17:04 s 17:08 v	17:19 s 17:20 v	18:14 s 18:15 v	18:04 s 18:08 v	20:00	20:00
EMMASTE KOOL	07:46	08:43	10:52	13:32	15:00	16:33	17:10	17:22	18:17	18:10	20:02	20:02
LEPIKU	07:48			-	15:02	16:35	-	-	-	-	-	-
VIIRI	-			13:34	-	-	17:12	17:24	18:19	18:12	20:04	20:04
PÄRNA	-			13:35	-	-	17:14	17:25	18:21	18:14	20:06	-
SÕRU	07:51			13:36	15:05	16:37	17:15	17:26	18:22	18:15	20:07	-
TOHVRI	07:54			13:36	15:08	16:41	17:19		18:26	18:19		-
VIIRI	07:59			13:36	15:13	16:47	17:25		18:32	18:25		-
LASSI	-	-		-	15:26	-			-			-
EMMASTE	08:03	-	-	-	-	16:55	17:29		18:36	18:29		-
NURSTE	08:14			13:44	15:32	17:06	17:40		18:47	18:40		20:14
ÕNGU	08:22			13:51	15:40	17:14	17:47		18:54	18:47		20:22

Liini nr.	6261	6591	6401	6581	6411	6413	6372	6415	6481	6484
PÄEV	L, P	E - R	E - R	T	E - P	E - P	E - R	E - L	P	ETKNL
				kooli- päevadel						
ÕNGU	06:15	06:20	07:45	-	09:00	14:35	15:40	18:55	19:40	-
NURSTE	06:23	06:28	07:55	-	09:08	14:43	15:48	19:03	19:48	-
LASSI	-	-	08:00	-	-	-	-	-	-	-
TOHVRI	06:33	06:44	08:23	-	09:18	-	-	-	-	-
SÕRU	06:34	06:47	08:26	-	09:19	-	-	19:13	20:10	20:10
VIIRI	06:34	06:51	-	-	09:19	14:54	-	19:14	20:12	20:12
LEPIKU	-	-	08:30	-	-	-	-	-	-	-
EMMASTE KOOL	06:36	06:53	08:33 s 08:34 v	-	09:21	14:56 * 15:00 *	-	19:16	20:14	20:14
EMMASTE	06:38	06:55	08:36	-	09:23 s 09:31 v	15:02	15:59	19:18 s 19:23 v	20:16	20:16
LASTEAD	-	-	08:37	08:38	-	-	-	-	-	-
VALGU	06:44	07:01	-	08:45	09:37	15:08	-	19:28	20:22	20:22
JAUSA (II)	Buss jätkab 06:50 liiniga 6321 Heltermaale	07:06	-	08:49	09:41	15:12	-	19:32	20:26	20:26
LUGUSE		07:11	-	08:53	09:45	15:16	-	19:36	20:31	20:31
TUULETORNI		07:15	-	08:57	09:49	15:20	-	19:39	20:33	20:33
KÄINA		07:17 s 07:20 v	-	08:58	09:50	15:21 s 15:25 v	-	19:40	20:34	20:34
KÄINA KOOL		07:21	-	-	09:51	15:26	-	19:41	20:35	20:35
TUBALA		07:35	-	-	10:04	15:39	-	19:54	20:48	20:48
KÄRDLA bussijaam		07:42	-	-	10:10	15:46	-	20:01	20:54	20:54
SPORDIKESKUS		-	-	-	-	15:49	-	-	-	-

* 6413 Emmaste kool - koolipäevadel väljub parklast 15:00, teistel päevadel suure tee äärsest peatusest14:56

Liini nr.	6501	6521	6541	6522	6561	6513	6504	6523	6551	6517
PÄEV	T	EKNR	E - R	L, P	E - L	EKNRL	T	E - R	E - R	E - P
			kooli- päevade I							
SPORDIKESKUS	-	-	-	-	-	-	-	17:32	-	-
KÄRDLA bussijaam	06:30	06:50	07:50	08:05	12:10	15:25	15:25	17:36	19:25	21:00
MALVASTE TEE	06:39	06:59	07:57	08:14	12:20	15:35	15:35	17:46	19:34	21:09
KOIDMA TEE	-	-	07:59	-	-	15:36	-	-	-	-
MALVASTE	-	-	-	-	-	15:36	-	-	-	21:10
KÕRGESSAARE	06:47	07:08	08:10	08:22	12:28	15:43	15:43	17:53	19:42	21:17
LAUKA	-	-	-	08:25	12:31	15:46	15:46	17:56	19:45	21:20
KÕRGESSAARE	-	-	-	08:28	12:35	15:49	15:49	17:59	19:48	21:23
VISKOOSA	06:49	07:10	08:12 s 08:14 v	08:30	12:37 s 12:38 v	15:51 s 15:52 v	15:51 s 15:52 v	18:01 s 18:02 v	19:50	21:25 s 21:26 v
LUIDJA	06:58	07:19		08:39	12:47	16:01	16:01	18:10	19:59	21:35
SUURERANNA küla	-	-		-	-	16:12	16:12	-	-	-
KIDUSPE	-	-		-	-	16:15	16:15	18:24	-	21:49
KÕPU	07:15	07:33		08:53	-	16:23	16:23	18:32	-	21:57
KALANA	07:25	-		-	-	16:33	16:33	-	-	22:07

Liini nr.	6518	6519	6502	6531	6541	6532	6542	6562	6562	6514	6533	6551
PÄEV	E - R	L, P	T	EKNR	E - R	L, P	R	E - R	L	E - L	E - R	E - R
					kooli- päevadel							
KALANA	06:15	06:35	07:30	-	-	-	-	-	-	16:40	-	-
KÕPU	06:25	06:45	07:40	07:40	-	08:55	-	-	-	16:50	18:35	-
KÕPU KOOL	06:27	06:47	07:42	07:42	-	08:57	-	-	-	16:32	-	-
KIDUSPE	06:33	06:53	07:49	07:49	-	09:03	-	-	-	16:58	-	-
SUURERANNA küla	-	-	07:52*	07:52*	-	-	-	-	-	-	-	-
LUIDJA	06:47	07:04	08:03	08:03	-	09:17	-	15:10	15:50	17:12	18:48	19:59
VISKOOSA	06:56 s 06:57 v	07:13 s 07:14 v	08:13 s 08:15 v	08:13 s 08:15 v	08:12 s 08:14 v	09:25 s 09:26 v	13:32	15:19 s 15:20 v	15:59 s 16:00 v	17:20 s 17:21 v	18:56 s 18:57 v	-
KÕRGESSAARE	06:59	07:16	08:17	08:17	08:17	09:28	13:30	15:22	16:02	17:23	18:59	+
LAUKA	07:02	07:19	08:20	08:20	08:20	09:31	13:27	15:25	16:05	17:26	19:02	20:09
HEISTE	-	-	-	-	08:27	-	-	-	-	-	-	-
KÕRGESSAARE	07:06	07:22	08:24	08:24	LAUKA 08:33	09:35	13:34	15:28	16:08	17:29	19:05	20:13
MALVASTE TEE	-	-	08:31	-		-	-	-	-	-	-	-
KOIDMA TEE	07:14	07:29	-	-		-	-	-	-	-	-	-
MALVASTE TEE	07:15	07:30	08:32	08:32		09:43	13:42	15:36	16:16	17:37	19:13	20:21
KÄRDLA bussijaam	07:24	07:37	08:42	08:42		09:52	13:49	15:46	16:26	17:46	19:22	20:30
SPORDIKESKUS	-	-	08:45	08:45		-	-	15:49	16:29	-	-	-

Liin	Nõudepeatused ja -lõigud, kust pealetulekuks on vajalik bussi ettetellimine		
6251	Alates Emmaste koolist kuni Õnguni		
6261	NÕUDELIIN - KÕIK PEATUSED	6242	Roograhu
6271	KOOLIPÄEVADEL: Leluselja		
6272	Moka, Mäeltse, Kolga, Nõmme ning alates Männamaalt		
6274	Põhipeatused KÄINA ja TUULETORNI, edasi sõidetakse reisiija(-te) olemasolul või ettetellimisel		
6281	KOOLIVAHEAEGADEL NÕUDELIIN: KÕIK PEATUSED		
6321	TÕÖPÄEVADEL: Muda, Ligema, Tatermaa, Lelu		
6321	PUHKEPÄEVADEL: Valgu, Ulja, Muda, Ligema, Tatermaa, Lelu, Suurekaevu, Aadma, Ühtri, Lelu tr.		
6322	TÕÖPÄEVADEL: Muda, Ligema, Tatermaa, Lelu		
6331	KOOLIVAHEAEGADEL E - R: Panneli, Soonlepa, Mäe, Sarve		
6332	Sarve, Mäe, Soonlepa, Panneli		
6371	KOOLIVAHEAEGADEL E - R: Lassi		
6381	Kaderna, Haldi, Mänspäe, Tuuliku, Õngu		
6391	Tuuletorni - Männamaa - Tuuletorni lõigu peatused		
6471	Kaderna, Haldi, Mänspäe, Tuuliku, Õngu		
6411	Õngu, Tuuliku, Mänspäe, Haldi, Kaderna		
6412	Pärna, Sõru, Müürihahe, Tohvi ja Kaderna, Haldi, Mänspäe, Tuuliku, Õngu		
6413	Õngu, Tuuliku, Mänspäe, Haldi, Kaderna		
6431	Leluselja, Lelu, Tatermaa, Suurekaevu, Ligema, Muda, Aadma, Ühtri, Nõmme, Kolga, Mäeltse, Moka		
6432	Moka, Mäeltse, Kolga, Nõmme, Ühtri, Aadma, Suurekaevu, Ligema, Muda, Tatermaa, Lelu, Leluselja		

Nõudeliinide info ja ettetellimine: +372 58 558 338 (Hansa Bussiliinid AS Hiiumaa infotelefon: E-R 06:00-19:00, L,P 09:00-15:00)

Kärdla bussijaam: E - R 08:00 - 13:00 ja 14:00 - 17:00, telefon +372 463 1188

Riigipühadel kehtib pühapäevae sõidugraafik! Erandiks on liinid 6561 ja 6562, mis on käigus ka vastava nädalapäeva riigipüha (LIIN 6562 laupäevase graafiku järgi)

Reisiplaneerija: web.peatus.ee

Bussinfo ja koondsõidugraafik on kättesaadav ka Hiiumaa valla kodulehel aadressil: https://vald.hiiumaa.ee/bussid

* Liinidel 6502 ja 6531 läbitakse SUURERANNA KÜLA peatus AINULT koolipäevadel!

Pakenda puu- ja köögiviljad korduvkasutavasse kotti

Lihtne viis keskkonda säästa on poest puu- ja köögivilju ostes pakendada need kilekoti asemel riidest korduvkasutatavatesse kottidesse.

Selle aasta varakevadel hakkas hiiumaine MTÜ Jääk ja Praak tootma kardinakangajääkidest puu- ja köögivilja kotte. Kotid on saadaval kolmes erinevas suuruses. Helin Juhe MTÜst Jääk ja Praak ütles, et kogu ettevõtmine sai tõuke kui MTÜ sai koostöös Hiiumaa valla-ga Sotsiaalfondist toetust, mille abil soetati muuhulgas overlok-õmblusmasin: „Need kotid valmivadki suuresti tänu selle masina olemasolule ja muidugi tänu headele inimestele, kes aitavad väga head ja kvaliteetset materjali päästa.“

Kottide õmblemisel saavad tööd Hiiumaa erivajadusega inimesed. Neil igapäev on protsessis oma ülesanne – kes lõikab, kes õmbleb ja kes paneb paela tunnelisse. Kottide müügitulu, nagu ka kõik muu MTÜ Jääk ja Praak müügitulu, läheb töötajatele töötasu maksmiseks ja nende käigushoidmiseks. Samuti projektide omaosaluseks ning vahendite soetamiseks.

Tagasiside kottide kasutajatelt on positiivne. Eriti tore on see, et neid saab kasutada ka pesumasinas õrnape-su pesemisel.

Jõulud on lähenemas ja miks mitte pista nii sõprade, pereliikmete kui ka ettevõtete kingikotti käsitööna valminud ja keskkonda säästvad puu- ja köögivilja kotid. Kottide soetamiseks võta ühendust MTÜga Jääk ja Praak.



Oleme silmapaistvad!

Jälle oleme jõudmas aasta pimedaimasse aega. Aega, kus on vajalik ennast liiklejatena nähtavaks teha. Jalakäijad ja jalgratturid on meie liikluses kõige haavatavamad. Õhtuti pimedas ringi liikudes on palju näha jalakäijaid, kellel ei ole helkurit ja nad kannavad tumedaid riideid. Selline jalakäija on lähitulede valgusvihus nähtav alles 30 meetri pealt.

Seevastu kui jalakäija kannab helkurit ning on riietatud heledatesse või erksavärvilisse riietusse, siis on ta auto lähitulede valgusvihus nähtav juba vähemalt 150 meetri pealt ja kaugtulede vihus vähemalt 300 meetri kauguselt. Kui teekate on kuiv, siis on asulas sõiduki peatumisteed vähemalt 25 meetrit. Tihti on sügiseti teekate märg ning kaetud puulehtedega või näiteks musta jääga ja sellisel juhul on tee libe ning libeda tee korral on auto peatumisteed vähemalt 60 meetrit. Asulavälisel teel on aga sõiduki pidurdusmaaks juba 90-120 meetrit. Ent kui teeolud on näiteks libeduse tõttu halvenud, on auto peatumisteed veel pikem.

Enda nähtavaks tegemiseks on kõige lihtsam lahendus kanda helkurit või ohutusvesti. Selleks, et teised liiklejad sind näeksid, kinnita rippuv helkur sõiduteepoolsele küljele selliselt, et see paistaks üleriiealt välja ja saaks vabalt liikuda. Kinnitamisel vaata, et helkur jääks maapinnast 50-80 cm kõrgusele. Sellisel moel jääb helkur rippuma ilusasti autotuledega samale kõrgusele. Aga on veel võimalusi enda nähtavaks tegemiseks – kasutades näiteks helkurribasid ja helkurkleebiseid, leedutuledega ribasid ümber käe või helkurspreid, mida saab pihustada sobivale pinnale. Lisaks peavad ka sõidukijuhid ennast nähtavaks tegema, sest autost väljudes on ka autojuht täpselt samasugune jalakäija nagu kõik teisedki.

Ohutut liiklemist ja ilusat sügist!

KATRE NÖMMERGA
piirkonnapolitseinik

Liigiti kogumine on lihtne: anna jäätmetele uus elu!

Jäätmed pole prügi, vaid ressurss, millest saab valmistada uusi või samaväärseid asju. Kuid see on võimalik vaid siis, kui jäätmed on liigi kaupa eraldatud. Andes oma panuse liigiti kogumisse, hoiad keskkonda, säästad raha prügiveolt ning mõjutad ka teatud toodete hinda tulevikus.

Eesti inimeste kodudes tekib igal aastal ligikaudu 400 kg jäätmeid inimese kohta, millest ringlusse jõuab vaid u 30%. Paraku jõuab suurem osa sorteerimata segaolmejäätmetena prügimäele või põletusahju. Prügimäele jõuavad ka esemed, mida saaks taaskasutada või ümber töödelda. Nii läheb raisku palju väärtuslikku materjali, millest toota uusi asju.

Kodudes tekkivast prügist suure osa moodustavad biojäätmed ja pakendid. Biojäätmeid eraldi kogudes saab neist ise oma köögivilja- või lilleaia jaoks kompostmulda teha. Konteinerisse kogudes tehakse biojäätmetest tööstuslikku komposti või biogaasi. Biogaasiga sõidavad näiteks Tallinna bussid, aga sellest saab ka toasooja ja autokütust.

Ka pakendite liigiti kogumine pole tühi vaev. Klaas on tänuväärne materjal, mida saab lõputult ümber sulatada uuteks klaaspakenditeks. Plastpakenditest saab teatud juhtudel samuti uusi pakendeid teha, samuti kasutatakse seda fliisi tootmiseks. Laialdaselt tehakse plastist aga graanuleid, millest hiljem toodetakse elektripistikuid, ehitusmaterjali jms.

Et pakenditest saaks midagi uut teha, peavad need jõudma ülejäänud prügist eraldatuna pakendikonteineritesse. Selleks, et pakendite liigiti kogumine inimestele mugavamaks teha, plaanib riik lähiajal süsteemi uuendada. Eesmärk on, et inimesed saaksid lisaks biojäätmetele ka pakendeid ära anda kodu juurest lahkumata. Liigiti kogumisest peaks tekkima selge rahaline sääst.

Kraam kaasa kauplusse!

Aeg-ajalt kodust ravimisahltit korrastades võime leida aegunud rohtusid. Kindlasti ei tohiks neid visata tualetipotti või olmeprügisse, sest nii satuvad need ained keskkonda. Juba praegu on Läänemeri ravimijääkidega reostunud ning see ohustab vee-elustikku. Vaid hoolsama käitumisega saame sellele pidurit tõmmata.

Kui kodus juhtub mikser või röster katki minema, saab väikese elektroonika (kuni 25x25cm) viia tagasi suuremasse elektroonikapoodi. Samuti on kõigis suuremates toidupoodides ja ostukeskustes olemas kogumiskastid patareide ja väikes-te akude jaoks.

Kõik elektroonikaseadmed ja patareid sisaldavad nii väärtuslikke kui ka ohtlikke aineid, mida ühest küljest saaks ringlusse võtta, et nendest uusi asju toota, aga teisalt on need tavaprügi hulka visates suureks ohuks inimestele ja loodusele.

Järgmiseks jäätmejaama!

Oma asjatoimetuste teekonda planeerides tasub läbi käia ka jäätmejaamast. Sinna saab viia vanapaberit ja katkised ri-

ded, aga ka vanaelektronikat ja ohtlikke jäätmeid.

Kui kauplused võtavad vastu vaid väike-elektronikat, siis jäätmejaama saab tuua lisaks ka vana külmkapi, televiisori, pesumasina jm suured seadmed, mis üldjuhul võetakse teatud mahus vastu tasuta. Samuti saab nii ära anda kodus tekkivaid ohtlikke jäätmeid: kodukeemiat, värve ja lahusteid, akusid ja leedlampe. Ohtlike jäätmete sattumist keskkonda peab vältima, sest see mõjutab nii pinnase, joogivee kui õhu kvaliteeti.

Ka vanapaberit ja papijäätmeid peab liigiti koguma. Vanapaberist tehakse joonistus- ja tualettpaberit, liigiti kogutud papist saab jõupaberit ja uusi kartongpakendeid. Ajalehtedest valmivad aga munares-tid, uued ajalehed ja soojustusmaterjalid.

Annetaja aita!

Tähtis on meeles pidada, et KORRALIKUD, TERVED JA PUHTAD ASJAD TASUB ALATI SAATA UUELE RINGILE. Nii aitad vältida jäätmeteket ja annad olulise panuse keskkonna heaks. Teisalt võib aga sinu üleliigne kapp, korralik kampsun või terve tehnika olla suureks abiks mõnele teisele inimesele, kes uusi tooteid endale lubada ei saa.

Ja mis veelgi olulisem – enne asja soetamist mõtle, kas sul ikkagi on seda vaja, ja jäta üleaarused ostud tegemata. See on kõige parem viis keskkonnahoidu panustamiseks.

Vaata lisaks: kuhuvii.ee

Sõru-Triigi liinile lisandub 6 väljumist nädalas

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium tellib Kihnu Veeteedelt juurde veomahtu Sõru-Triigi liinil, kokku kuus reisi nädalas. Alates 1. novembrist on parvlaeval Soela nii Hiiumaalt kui ka Saaremaalt kaks väljumist päevas. Senisesse talvisesse graafikusse lisanduvad väljumised teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval Sõrult kell 17. 30 ja Triigist kell 19.

Kokku tellib Regionaal- ja Põllumajandusministeerium 52 lisareisi.

01.11-31.12.2023 (44-52.nädal)		
Nädalapäev/ Sadam	Sõru	Triigi
E,T,K,N	8:15 ja 17:30	9:30 ja 19:00
R	8:15 ja 15:30	9:30 ja 17:00
L,P	8:15 ja 17:30	9:30 ja 19:00

Kärdlast saab hommikusele reisile bussijaamast kell 7.05 väljuva maakon-naliiniga 6471 ja õhtusele reisile esmas-päevast reedeni kell 16.37 väljuva liiniga 6573. Viimatinimetatud buss sõidab Sõru sadamahoone ni juhul, kui sinna on reisi-jaid, muidu lõpetab liini Emmastes. Pühapäeval viib Sõrule Kärdla bussijaamast kell 16.25 väljuv liin 6571.

Õhtuse laeva pealt tulija saab esmas-päevast neljapäevani ja laupäeval Kärd-



Foto: Ivo Panasyuk

lasse kell 20.10 Sõru sadamahoone juurest väljuva liiniga 6484. See liin on käigu ainult siis, kui on Sõru sadamast on eelnevalt ette tellitud. Tellimuse saab esitada Hansa Bussiliinide Hiiumaa esin-dusele telefonil 5855 8338 hiljemalt sõi-du päeval kell 19. Kärdla bussijaama saabudes on võimalus ümber istuda Kõpu suunduvale liinile 6517, mis väljub kell 21.

Reedeõhtuselt laevalt saab Kärdla suu-nale kell 19.13 Sõru muuseumi eest väl-juva bussiga 6415. Pühapäeviti viib Sõru sadamahoone Kärdlasse kell 20.10 väl-

juv buss 6481.

Hiiumaa vallavanem Hergo Tasuja ja Saaremaa vallavanem Mikk Tuisk saat-sid regionaalminister Madis Kallase au-gusti lõpus ühispöördumise, et tihenda-da praamiliiklust Sõru-Triigi liinil. Val-lavanemad pidasid vajalikuks aastaring-selt minimaalselt kaks väljumist kum-mastki sadamast. Südasuvel kasvab rei-side arv lühikese perioodi jooksul neljani, kuid statistika näitab, et sõitjaid oleks ka viiel.

Tallinn-Kärdla-Tallinn lennuliini piletimüük avatud 26. märtsini 2024

OÜ Diamond Sky annab teada, et lennuki-pileteid Tallinn-Kärdla-Tallinn liinil on võimalik ette osta 26. märtsini 2024.

Jõuludeks on 22. detsembril lisareis, mis väljub Tallinnast kell 15 ja Kärdlast kell 16. Aasta esimesel päeval on esime-ne lend kell 15 Tallinnast ja kell 16 Kärd-last. Õhtune reis on tavapärasel ajal, kell 17 Tallinnast ja 18 Kärdlast.

Tallinna-Kärdla lennuk lendab aasta-ringselt iga päev, tööpäeviti hommikul ja õhtul, laupäeval-pühapäeval kord päevas. Lend väljub vastavalt nädalapäeva sõidu-plaanile, ka riigipühadel. Liini teenindab 33-kohaline lennuk Saab 340A, lend kestab 30 minutit ja tavapilet maksab 25 eurot.

Pileteid saab osta veebilehelt www.eestilennud.ee, Kärdla lennujaama kas-

sast, tel 463 1381 või Kärdla bussijaamast (tel 463 2077, avatud tööpäeviti kell 8-17). Diamond Sky klienditoe-ga saab ühendust tel 5388 0555, info@eestilennud.ee.

Reisijail, kes tulevad Kärdla lennujaa-ma autoga, tuleks lennule sujuvaks vormistamiseks kohal olla 45 minutit enne reisi väljumist.

TÖÖPAKKUMINE:
Lauka põhikooli ja Lasteaed Vigri direktor

Hiiumaa Vallavalitsus kuulutab välja konkursi Lauka Põhikooli ja Lasteaed Vigri ajutiselt äraoleva direktori ametikohale.

Kahe asutuse ühise direktori peamisteks ülesanneteks on õppe- ja kasvatustegevuse juhtimine koostöös pedagoogide, hoolekogu ja koolipidajaga, iga lapse ja õpilase arengu toetamine kaasaegses lasteaias ja koolikeskkonnas ning eelarverahendite õiguspärase ja otstarbeka kasutamise tagamine.

Kandidaadile esitatavad nõuded:

- magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon;
- juhtimiskompetentsid ja -kogemus;

Kandidaadil esitada:

- avaldus ametikohale asumiseks;
- elulookirjeldus, sh töö- või teenistuskäik;
- ametikohale esitatud nõuetele vastavust tõendavate dokumentide koopiad;
- motivatsioonikiri, kus kandidaat kirjeldab mõnda oma saavutust juhina ning visiooni Lauka Põhikooli ja Lasteaed Vigri direktorina;
- kandidaadi soovil muud dokumendid;

Pakume:

- põnevat tööd haridusvaldkonnas;
- võimalust luua edulugu;
- viia ellu haridusuuendusi;
- abi elukoha otsimisel;

Töölle asumine esimesel võimalusel.

Digitaalselt allkirjastatud dokumendid palume saata hiljemalt 6. novembriks e-posti aadressile valitsus@hiiumaa.ee

Täiendav info Liisi Mäeumbaed, liisi.maeumbaed@hiiumaa.ee, 5749 5414

12. NOVEMBRIK 2023, kell 14:00
KÄINA HUVI JA KULTUURIKESKUSES

ISADEPÄEVA KONTSERT

Kärdla Kammerkoor
HEPT

Teet ja Sigrid
Hiiumaa seltskonnatantsijad
Veikko Täär

AASTA ISA 2023 väljakuulutamine

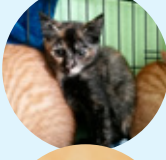
Üritus on tasuta!

Korraldavad Hiiumaa naiskodukaitsjad

Kodu ootavad kassid Hiiumaa koduta loomade turvakodus



NEMO: isane, sündinud juulis 2023



PÄRL: emane, sündinud juulis 2023



TRIIP: isane(kastreeritud), sündinud 2019

Lisainfo: tel 523 6827 või FB-s "Hiiumaa koduta loomade turvakodu"

Hiiumaa Arenduskeskus

MAJANDUSFOORUM 2023

Hiiumaa - tööstusar või ... ?

29. novembril 2023

Hiiumaa Pruulikoja Restos

Hiiu maakonnas võtab jämesoolevähi sõeluuringust osa aina enam inimesi

Jämesoolevähk on aina sagedamini esinev haigus, mida diagnoositakse Eestis igal aastal ligi 1000 inimesel. Tervisekassa rõhutab regulaarselt sõeluuringul osalemise olulisust, sest nii on võimalik haigus avastada varases arengujärgus või enne selle välja kujunemist. Hiiu maakonnas kasutas mullu tasuta tervisekontrolli võimalust 67% kutsutud naistest ja 60% meestest.

Tervisekassa alustas oktoobris jämesoolevähi sõeluuringu teavituskampaaniaga, milles kutsub 60-68-aastaseid mehi ja naisi tasuta sõeluuringule. „Jämesoolevähi sõeluuringuga on võimalik leida vähieelsed muutused enne haiguse ja sümptomite tekkimist. Õigeaegse meditsiinilise abiga on võimalik neid muutuseid edukalt ravida, päästes patsiendi ehmatavast diagnoosist,“ selgitas Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht Maria Suurna. „Enamikule annab sõeluuringul osalemine kindlustunde ja teadmise, et tervis on korras,“ lisas Suurna.

Tervise Arengu Instituudi andmete kohaselt tuvastati 2020. aastal sõeluuringu käigus vähieelsed muutused 1,4% osalenutel ehk ligi 600 inimesel. „Sõeluuring on tõhus viis kasvaja avastamiseks varajases staadiumis, mil neid saab edukalt ravida ja ennetada kehas edasi levimist,“ selgitas Suurna. Vähi diagnoosi sai vaid 0,3% sõeluuringul osalenutest. Keskmiselt osalesid Eestis skriiningul ligi pooled ehk 54% kutsutud naistest ja meestest. Selleks, et riiklikud sõeluuringud täidaksid oma eesmärgi, peaks osalusmäär olema vähemalt 70%.

Kes ja kuidas saab jämesoolevähi sõeluuringus osaleda?

Eestis kutsutakse jämesoolevähi sõeluuringule 60-68-aastaseid mehi ja naisi iga kahe aasta tagant. Tänavu on uuringule kutsutud 80 533 ravikindlustatud ja ravikindlustamata naist ja meest sünniaastaga 1955, 1957, 1959, 1961 ja 1963. „Kuna kutsutakse aasta lõpuni, siis jõuavad veel sõeluuringul osaleda ka need kutsutud, kes seda veel teinud pole,“ soovitas Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht Maria Suurna.

Sõeluuringul osalemiseks tuleb võtta ühendust oma perearstikeskusega ja registreerida end pereõe vastuvõtule. Vastuvõtul antakse väljaheiteproovi võtmiseks vajalik peitvere testi komplekt. Proovi saab mugavalt võtta kodus ning seejärel tuleb see saata postiga laborisse. Proovi saatmise postikulu on eelnevalt tasutud. Tervisekassa kinnitab, et juhul kui peaks tekkima vajadus lisauuringuteks või raviks, siis ka need kulud on kaetud kõigile, sealhulgas ravikindlustuseta inimestele.

Sõeluuringu puhul on tegemist terviseuuringuga, mis on mõeldud eelkõige tervetele, ilma kaebuste ja sümptomitega naistele ja meestele. Sõeluuringu kohta saab lisainfo küsida oma perearstilt või Tervisekassa klienditoelt kirjutades info@tervisekassa.ee ning helistades 669 6630. Vaata ka lisaks <https://soeluuring.ee/jamesoolevahk/>

Lisainfo:
MARIA SUURNA
Tervisekassa sõeluuringute teenusejuht
maria.suurna@tervisekassa.ee

Novembris kasside steriliseerimine ja kastreerimine soodustingimustel!

Hiiumaa Vallavalitsus, loomaarst Ly Kokla ning Hiiumaa Loomakliinik korraldavad ka sel aastal novembrikuus soodustingimustel kasside steriliseerimise ja kastreerimise kampaania. Kampaania toimub järgmistel tingimustel:

- Hiiumaa Vallavalitsus toetab kassi steriliseerimist 30 euroga ning kassi kastreerimist 15 euroga.
- Inimese jaoks maksab kassi steriliseerimine Hiiumaa loomakliinikus 60 eurot, kassi kastreerimine 35 eurot.
- Inimese jaoks maksab kassi steriliseerimine loomaarst Ly Kokla juures 50 eurot, kassi kastreerimine 25 eurot.

Hiiumaa Vallavalitsus paneb südamele, et iga loomaomanik vastutab oma looma ja tema tegevuse eest. Hoiame lemmikuid ning püüame ära hoida nende kontrollimatut paljunemist. Kuigi isane kass poegi ilmale ei too, tuleks ta siiski kastreerida, et vältida kodutute kasside kolooniate tekkimist. Hooldame oma lemmikutest!

Täpsem info ja registreerimine:
LOOMAAARST LY KOKLA: 522 920
HIIUMAA LOOMAKLIINIK: 5670 6709

HIIUMAA SOTSIAALTOETUSTE KESKUS

Kõrgessaare päevakeskuses

- Esmaspäeviti** kell 14-15 **tervisevõimlemisring**. Juhendab Stella Suitso.
- Teisipäeviti** kell 11-12.30 **line-tantsu treening**.
- Teisipäeviti** kell 12.45-14.15 **toolitantsu treening**.
- Teisipäeviti** kell 15-16 **lauluansambel**. Juhendab Aave Kark.
- Kolmapäeviti** kell 11-12.30 **line-tantsu treening**.
- Kolmapäeviti** kell 12.45-14.15 **seeniortantsuring**.
- Esmaspäeval, 6. novembril** kell 12-13.30 Kõrgessaare **mälumängu IV voor**.
- Esmaspäeval, 13. novembril** kell 10 **kokkamine eakatega** (Mehhiko road).
- Esmaspäeval, 13. novembril** alates kell 8.30 **pediküüriteenus**. Lisainfo Eve Heinmaa tel 516 3126.
- Neljapäeval, 16. novembril** alates kell 12 ja reedel **17. novembril** alates kell 9 **massaažiteenus**. Eelnev registreerimine Sigrid Petrilainen tel 529 7429.
- Neljapäeval, 16. novembril** kell 13 **koosviibimine** päevakeskuses. Transport: 12 Rootsi, Pihla, 12.30 Lauka, Viskoosa.
- Reedel, 17. novembril** väljasõit **Käina ujulasse**, ujulasviibimine kell 11-13, vesivõimlemine kell 11 (juhendaja Helin Kääramees), jõusaali kasutamine. Osalustasu 6 eurot. Transport: 10 Kõrgessaare, Lauka, Viskoosa, 10.25 Kärdla.

- Esmaspäeval, 20. novembril** kell 10 **siidimaali õpituba**. Juhendaja Ainikki Eiskop. Osalustasu 6 €. Registreerimine 5333 9472 Katrin.
- Neljapäeval, 23. novembril** kell 10 **kinkekarpide valmistamise õpituba**. Osalustasu 3 €. Registreerimine 5333 9472 Katrin.
- Teisipäeval, 28. novembril** alates kell 8 **juuksur**. Registreerimine Sirje Vaku tel 5666 2317.
- Neljapäeval, 30. novembril** kell 10 **jõuluteemaliste laukaunistuste töötuba**. Osalustasu 3€. Registreerimine 5333 9472 Katrin.
- Lisainfo** ja transpordivajaduse teatamine Katrin tel 5333 9472.
- Kõrgessaare päevakeskuses **saab pesta pesu ja käia duši all**, eelnevalt kokku leppida Inna tel 504 2292.

Hellamaa perekeskuses

- 9. novembril** kell 18 mälumänguõhtu pirukaga.
- 6. novembril** kell 18 kinoõhtu. Eesti uus mängufilm „Vigased pruudid“.

Omastehoolidajad

- Omastehoolidajate päeva tähistamine **30. novembril kell 13** Hellamaa perekeskuses. Ootame Sind! Info telefonilt 5308 1035, Raili.

TEATED

Sotsiaaltoetuste taotlemine

- 16. november kell 10-12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Suuremõisa raamatukogus. Info: Urme Soonvald, tel 463 6844, 521 0997, urme.soonvald@hiiumaa.ee.
- 16. november kell 11-12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Viskoosas. Info: Pille Näksi, tel 5855 3736, pille.naksi@hiiumaa.ee.

Transporditeenus

- Kärdla piirkonnas invabussi tellimine kohalikeks sõitudeks ja mandrisõidud rehabilitatsioonivõi meditsiinasutusse eakatele ja puudega inimestele.
- Info: Pille Alevi, pille.alevi@hiiumaa.ee, tel 505 5746

Saunateenus

- Kärdla sadama saun 4. ja 18. november kell 13-15 meestele ja 15.30-18 naistele. Pileti hind on 2.30 eurot

TRANSPORDI TEATED

- Maakonnaliini busside info ja nõudeliinide tellimine Hansa Bussiliinide Hiiumaa esindusest **5855 8338** tööpäeviti kell 6-19 ja nädalavahetusel kell 9-15. Varahommikul, enne 8sat väljuval liinil sõidu soovist tuleb teada anda eelmisel õhtul kella 19ks. Tööpäeviti kell 8-17 saab infot ka Kärdla bussijaamast, tel 463 1188.
- Lennupileteid Tallinn-Kärdla-Tallinn saab osta veebilehelt www.eestilennud.ee, Kärdla lennujaama kassast, tel 463 1381 või Kärdla bussijaamast (tel 463 2077, avatud tööpäeviti kell 8-17). Diamond Sky klientitugi: tel 5388 0555, info@eestilennud.ee. Piletimüük on avatud 27. märtsini.
- Parvlaevapiletid mandrile: pramid.ee. TS Laevad klientitugi iga päev kell 8-20 tel 618 1310, info@pramid.ee.
- Parvlaevapiletid Saaremaale: www.veeteed.com. Kihnu Veeteed klientitugi iga päev kell 7.15-19.00 tel 443 4500, 527 2974, veeteed@veeteed.com.

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

ARNO MAIVEL
KALJO KIBUSPUU
TOIVO TAMM
ELFRIEDE NIGU
URVE MERENDI
INGRID JÖPISLIG

Kärdla raamatukogu võõrustas väliskülalisi

Suve lõpus võõrustas Kärdla raamatukogu rahvusvahelise projekti Forward Together partnereid Taanist, Soomest ja Lätist. Projekt toimub Ikast-Brand, Turku, Valmiera ja Kärdla raamatukogude vahel. Kohtumise teemaks oli „Väikeettevõtluse võimalused residentidele ja e-residentidele Ukraina sõjapõgenike kontekstis“, mille käigus toimusid mitmed huvitavad seminarid ja kohtumised.

Esimene seminar toimus Kärdla politseijaoskonnas kriiside juhtimise teemal. Vahur Pihlamägi rääkis COVID-kriisist, politseinike ettevalmistusest kriisis toimetulekuks, meetmetest kriisi haldamiseks ja terve püsimisest. Helle-Triin Nisumaa ja Heleri Aasma rääkisid Ukraina sõjapõgenike kriisist, ukrainlaste saabumisest Hiiumaale ja Eestisse (Hiiumaa politseinikud käisid abiks Ikla piiripunktis), ukrainlaste registreerimisest ja mitmetest emotsionaalsetest hetkedest. Janek Pinta ja Veniamin Luht jagasid kogemusi EL

välispiiride kaitsmisest ja võitlusest piiriülese kuritegevusega. Eesti politseinikud teevad tööd ka Euroopa Piri- ja Rannikuvalve Agentuuri Frontex heaks ja osalevad erinevatel missioonidel. Pärast seminari näitas Moonika Raudsepp politseijaoskonda ja Kärdla sadamas piirivalve kaatreid. Ühega neist viidi meid merele.

Teine seminar toimus Kärdla raamatukogus. Sotsiaalpedagoog Anneli Adamson rääkis ukraina laste kooliskäimisest Palade koolis, eesti ja ukraina laste erinevatest temperamentidest ning väljakutsest leida ühist keelt, mis oleks arusaadav mõlemale poolele. Mari-Liis Hirv Hiiumaa Arenduskeskusest rääkis loo, kuidas temast sai väikeettevõtja, kui lihtne on oma ettevõtet luua ja mis võimalused on e-residentidel. Kerli Varrik Kärdla Linnaraamatukogust jagas oma kogemust ettevõtluskontoga, mida tema kasutab hobiga tegelemisel. Nele Eller osales video vahendusel, kus ta rääkis elu

võimalikkusest saarel. Selleks et toime tulla, peab tihti tegelema mitme asjaga.

Kolmas seminar toimus Käina raamatukogu ruumides. Eesmärgiks oli kohtuda kohalike ukrainlastega, et kuulda, mis on nende ootused raamatukogudele: kas ja millist koostööd nad näevad. Vestluse käigus selgus, et neil pole raamatukogude suhtes üldse mingeid ootusi, sest neil on mitmeid probleeme, mida oleks vaja esmajärjekorras lahendada. Kultuur on nende nimekirjas praegu teisejärguline. Põhiprobleemiks oli see, et ei ole seda ühte konkreetset inimest, kelle poole nad saaksid pöörduda, kes neid aitaks ja nende eest seisaks. Nad töid välja mitmeid küsimusi ja sotsiaaltöötaja jättis need meelde.

Ettevõtluse poole pealt tutvusime Triinu Schneideri ettevõtmistega, vaatasime hobuseid, maitsesime õunamahla, rääkisime paar sõna juttu Mishaga.

Näitasime välispartneritele täiesti

tavalisi Hiiumaa kohti. Tavalisi selles mõttes, et paljud leiavad, mida siin ikka näidata on. Aga viisime nad metsa. Viisime merele. Viisime vanadesse sõjaväerajatistesse. Viisime Kõppu, Kallestesse, Kärdlasse, Kassarisse. Aino Kalda majamuuseumisse. Kuna Aino Kallas oli soome kirjanik, siis Soome partneri kiitmise peale ostis Taani partner paar päeva hiljem Kallase taani keelde tõlgitud raamatu „Hundimõrsja“. Nii me üksteist igapäevaselt mõjutamegi – üks sõna siit ja teine sealt viivad meie mõtted mujale ja varsti tegutsed hoopis teisti kui alguses mõtlesid.

Hiiumaa projektikohtumine läks hästi korda. Üks taani naine polnud elus sellist loodust näinud (mets), mitte kunagi merel käinud ja lubas järgmisel aastal tulla tagasi puhkusele. Taanlased olid vaimustatud ka suitsusaunast, mida neile ühel öhtul pakkusime. Seevastu ise saime teada, et lätlased võivad meid saunatamises ja kala söömisel üle lüüa. Aga

kõige eelneva taustal olid nad vaimustatud kohalikust giidist, kes rääkis neile kõiki fakte, näitas uusi ehitisi, rääkis elust eelnevatel suletud aegadel, rääkis punkritest, tuletornidest ja kõigest muust, mida külalised aga teada tahtsid. Ja mitte ainult! Vaid tõlkis jutte ühest keelest teise ja siis kolmandast keelest järgmisse. Meeleoluka punkti pani külaskäigule see, kui lennuväljale jõudis äike just sel hetkel, kui külalistel oli aeg astuda lennukisse. Lend lükkus edasi ja külalised pidid kogema pea kohal kõue mürinat ja äikest. Nii said nad teada ka seda, et saarel on oma iseloom ja sa ei saa alati minna, kui tahad.

ANNELY VEEVO
Kärdla Linnaraamatukogu direktor

Projekt on saanud rahastuse Erasmus+ programmist, projekti kaasarahastab Euroopa Liit.

SÜNDMUSED			
OKTOOBER			
R, 27. oktoobril			
○ Kl 17.30–19 Hiiumaa kino. Anima-komöödia „Canterville'i lossi vaim“ Kärdla kultuurikeskuses.			
○ Kl 18–19.30 jalgpallivõistlus FC Hiiumaa – Saku Sporting Hiiumaa spordikeskuses. Eesti meistrivõistluste mäng.			
○ Kl 18–21.30 kino Käinas „Trollid. Pundis koos“ ja „Tähtsad ninad“ Käina huvi- ja kultuurikeskuses.			
○ Kl 19.30–21.20 Hiiumaa kino. „Lihtne tööamps“ Kärdla kultuurikeskus 5 €/6 €.			
○ Kl 23 Drum & Bass Pidur RANNA-PAARGUS. PLANEET/DJ MAIER/DJ MARIELL Rannapaargus. Pilet 10 €.			
L, 28. oktoobril.			
○ Kl 18–21. Jazziliit ja KORK LIVE. Weekend Guitar Trio 30. šampanjabaar ja resto Kork Kärdla, Hiiumaa. 12/15 €.			
○ Kl 19 Hiiumaa kino. „Vigased pruudid“ Sõru muuseumis.			
P, 29. oktoobril.			
○ Kl 11–13. Aktiivne Algas liikumispühapäev 1–8-aastastele Hiiumaa spordikeskuses. Seiklusrajal saavad laps ja vanem koos hüpata, joosta, visata, püüda, roomata, keerelda ja rullida. Osalustasu 2 €.			
○ Kl 12 Hiiumaa kino. „Tähtsad ninad“ Kärdla kultuurikeskuses. Pilet 5 €/6 €.			
○ Kl 14 Hiiumaa kino. „Trollid pundis koos“ Kärdla kultuurikeskuses. Pilet 5 €/6 €.			
○ Kl 16 Hiiumaa kino. „Canterville'i lossi vaim“ Kärdla kultuurikeskuses. Pilet 5 €/6 €.			
○ Kl 18 Hiiumaa kino. „Lihtne tööamps“ Kärdla kultuurikeskuses. Pilet 5 €/6 €.			
E, 30. oktoobril			
○ Kl 11–12 väikelastele „Minu esimene raamatukogu seiklus“ Kärdla linna-raamatukogus. Saame tutvustada raamatukogugan ning loome oma muinasjutu „Elas kord...“.			
NOVEMBER			
K, 1. novembril			
○ Kl 18 Hiiumaa kino. „Vigased pruudid“ Suuremõisa lossis. Pilet 6 €.			
○ Kl 18 Eesti ja Hiiumaa ühisnäituse avamine elamuskeskuses Tuuletorn Käinas. Plaan on näidata uut ja vana ning anda inspiratsiooni tarbimisest üleküllastunud maailma(s).			
N, 2. novembril			
○ Kl 19 Hiiumaa kino. „Vigased pruudid“ Valgu seltsimajas. Pilet 6 €.			
R, 3. novembril			
○ Kl 16 Monica del Norte (Deivi Org) näituse „Suve viimased ohked“ avamine Nelja Nurga Galeriis.			
E, 6. novembril			
○ Kl 18 Hiiumaa Kino. „Vigased pruudid“ Hellamaa perekeskuses. Pilet 6 €.			
N, 9. novembril			
○ Kl 18 mälumäng Hellamaa perekeskuses.			
R, 10. novembril			
○ Kl 18 kontsert Katrin Targo ja Kristiina Rokashevich Käina huvi- ja kultuurikeskuses.			
L, 11. novembril			
○ Kl 12–14 VÄIKE TAIBU teaduskool Palade loodushariduskeskuses.			
P, 12. novembril			
○ Kl 11–13 Aktiivne Algas liikumispühapäev 1–8-aastastele Hiiumaa spordikeskuses. Seiklusrajal saavad laps ja vanem koos hüpata, joosta, visata, püüda, roomata, keerelda ja rullida. Osalustasu 2 €.			
P, 12. novembril			
○ Isadepäeva aktus Käina huvi- ja kultuurikeskuses.			
T, 14. novembril			
○ Kl 9–17 meediakoolitus „Tähtis pole küsimus, vaid vastus“ Hiiumaa arenduskeskuse II korruse seminari-ruumis, Vabrikuväljak 1, Kärdla, sissepääs A. Osalustasu 185 €+km. Lisainfo: https://hiiumaaarenduskeskus.ee/meediakoolitus/ .			
K, 15. novembril			
○ Kl 14.30 Märt Treieri uue raamatu „Ennäe inimest!“ esitlus Käina raamatukogus.			
○ Kl 17.30 Märt Treieri uue raamatu „Ennäe inimest!“ esitlus Kärdla raamatukogus.			
○ Kl 19 Hendrik Normanni komöödiaetendus „Kelle seljas on kleit“ Käina huvi- ja kultuurikeskuses. Pilet eelmüügis 16 € / kohapealt 18 €. Piletid müügil Piletikeskuses.			
R, 17. novembril			
○ Kl 15–17 Suuremõisa noortekeskuse sünnipäev, mida tähistame tordi ja meisterdamisega			
○ Kl 19 A. Adamsoni raamatu „Soo- tuks teised saared“ esitlus ja kostüümipidu Suuremõisas.			
L, 18. novembril			
○ Kl 18 Jazziliit ja KORK LIVE. Lighting trio (EST-NOR). Šampanjabaar ja resto Kork Kärdlas. Pilet 12 €–15 €.			
K, 22. novembril			
○ Kl 16 Hiiumaa ettevõtlike naiste kokkusaamine. Lisainfo: https://hiiu-			
maaarenduskeskus.ee/uritused.			
24. novembril			
○ Kl 18 Käina Kooli Playbox Käina huvi- ja kultuurikeskuses.			
○ Kl 18 kadratrall Pikas Majas Kärdlas. Vahvad tegevused kogu perele, kadripäevale omane söök-jook ja muidugi ei puudu elav muusika! Lavale astub Hiiumaa Pillisõprade Selts, kelle saatel saab mõnusalt trallida! Täispilet 8 €, sooduspilet 6 €, koolieelikud tasuta (hind sisaldab sööki ja jooki).			
P, 26. novembril			
○ Kl 11–13 Aktiivne Algas liikumispühapäev 1–8-aastastele Hiiumaa spordikeskuses Kärdlas. Ülespandud seiklusrajal saavad laps ja vanem koos hüpata, joosta, visata, püüda, roomata, keerelda ja rullida. Osalustasu 2 €.			
○ Ronimisseina jooks Tuuletornis.			
T, 28. novembril			
○ Kl 18 noorte ujumisvõistluste karikasarja AASTA UJUJA 2023/24.			
K, 29. novembril			
○ Kl 18 Noor Tipu Tegija 2023/24 II etapp Tuuletornis.			
N, 30. novembril – P, 3. detsembril			
○ Retriit „Sisemise leegi hoidmine“ Hõbekala külalistemajas. Osalustasu 355 €–395 €.			

NÄITUSED			
NELJA NURGA GALERII			
○ 3. novembrist avatud Monica del Norte (Deivi Org) näitus „Suve viimased ohked“ (akrüül, lõuend või tahvel, segatehnika, kollaaž, vaik). Näitus avatud 3.–25.11, R–L kell 11–15 ja kokkulepetel ka kõigil muudel aegadel. Näituse avamine Nelja Nurga Galeriis reedel, 3.11 algusega kell 16. Galerii müügiosas Hiiumaa ja Hiiumaaga seotud loomeinimeste tööd. Kontakt: Kaja Hiis-Rinne 510 9255, Helle-Mare Kömmus 529 9429, Kalli Sein 503 2246 või sõnumites www.facebook.com/neljanurga .			
KÄRDLA KULTUURIKESKUS			
E-R 10–18			
○ Näituseruumis ja sammassaalis kuni 1. detsembrini Stanislav Anti-			
povi maalinäitus „Soomes-ugri rahvaste eluhetked“.			
○ Sammassaalis 6. novembrist detsembrini lõpuni „ Ajaloolised Kärdla kaardid “.			
HIIUMAA MUUSEUMID			
PIKK MAJA – avatud E–R 10–17, L 10–15			
○ Näitus „ Mehed kolmest kümnendist “.			
Tänavu, 2023. aastal on põhjust meelde tuletada kolme Hiiumaalt pärit meest: Aarne Miikmaad, Paul Reeveeri ja Kaalu Kirmet . Nende sünnist möödub vastavalt 115, 105 ja 95 aastat. Kõik nad on rohkemal või vähemal määral olnud seotud kunstiga, kes kirjakunsti, kes nahatöö või maalimisega. Näitusel eks-			
poneerime kolme juubilari loomingu ning tutvustame nende elu olulisi perioode.			
○ Näitus „ Muusikast hiidlaste elus “.			
Näitus avab nii pillide kui siinsete loojate elusid ja lugusid. Saab näha, tunda ja kuulata, milline on olnud muusika hiidlaste elus. Avatud on laste mängutuba ja raamatu- ning meenepood.			
KASSARI MUUSEUMIMAJA – avatud T–L 10–17			
○ Näitus „ Elu saarel. Tuli, vesi, õhk, maa “.			
Näitus heidab pilgu hiidlaste elu argipäeva nähtustele ja sündmustele ning olulistele pöördpunktidele saare ajaloo läbi nelja ürgelendi: TULLI, VESI, ÕHK, MAA.			
○ Kappide avahoidla			
Varahoidlaks muudetud näituseruumis saab näha toidu- ehk piimakappe, seinakappe, pesu- ja tööriistakappe, riide- ja puhvetkappe, aga ka kaalukappi, lasteaiakappi, kummutit ja krahvi öökappi. Avatud on laste mängutuba ja meenepood.			
R. Tobiase majamuuseum ja Mihkli talumuuseum avatud ettetellimisel.			
Lisainfo: 463 2091 või info@hiiumaa-muuseum.ee			
TUULETORN			
EXPO T-R 15–21, L-P 12–21, ronimisein T-R 17–21, L-P 12–18			
Galeriis alates 1. novembrist Eesti ja Hiiumaa ühisnäitus „Näidates uut ja vana“. Avamine 01.11 kl 18. Plaan on näidata uut ja vana ning anda ins-			
piratsiooni tarbimisest üleküllastunud maailma(s).			
SÕRU MUUSEUM			
○ Püsinäitus „ Taasleitud asjad “, näitus „ Mootorpurjekas Alar “, vaate- torn, seminariruum ettetellimisel. Tel 5884 0790.			
SUUREMÕISA LOSS			
○ E-R 9–16 Püsinäitus. Grupid eel-			
kokkuleppel. Tel 515 8381, info@suuremoisaloss.ee.			
HIIUMAA RAAMATUKOGUD			
Erinevad temaatilised raamatute väljapanekud üle Hiiumaa. Raamatukogude kataloog RIKSWEB: raamatukogud.hiiumaa.ee .			

